

310221 ప్రతిది నము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8.

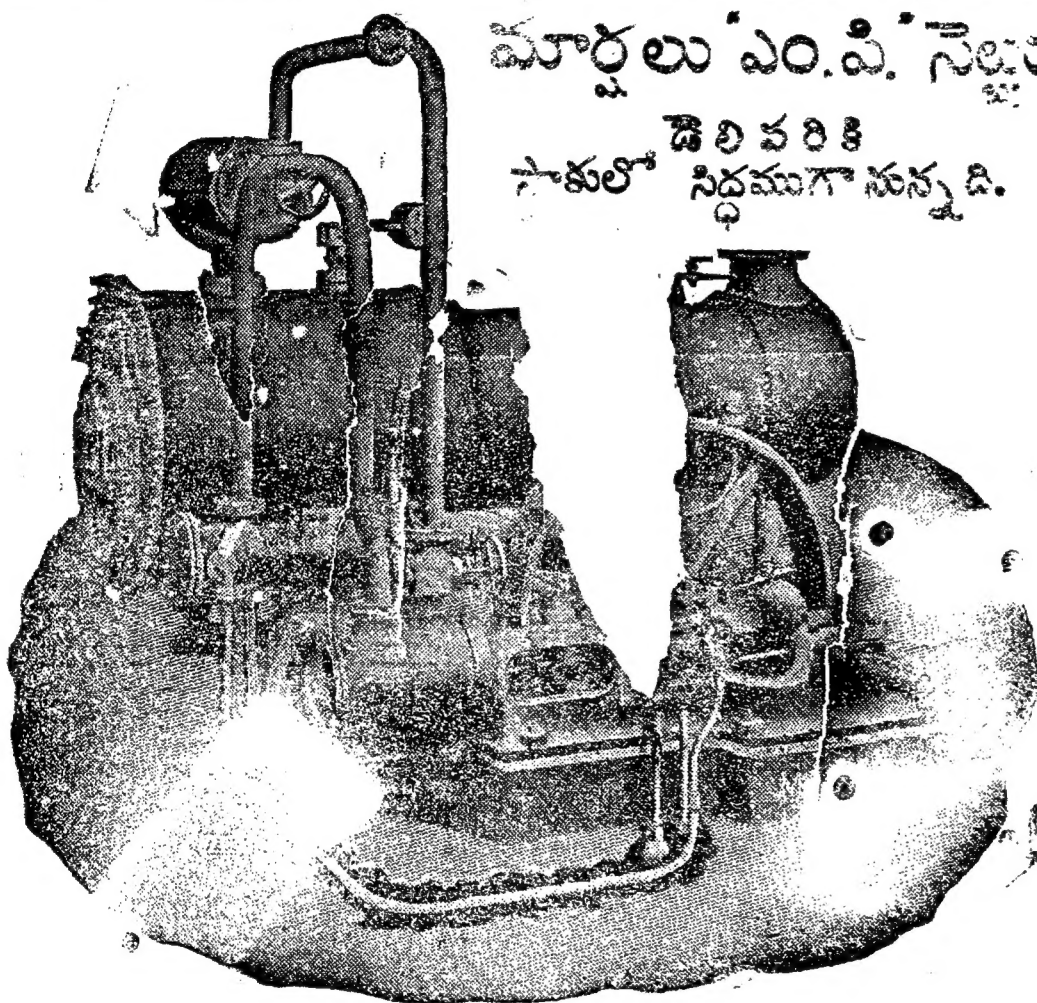
జనవరి 1921 వ సం॥ నవంబరు నెల 10 తేది గురువారము

No. 182.

సంపుటము. ౮

మర్కటి నామ సంవత్సర శార్దూల మాస శుద్ధ దశమి.

నందిక. ౧౮౨

మార్వలు 'ఎం.పి.' నెట్టు

డెలివరీకి సాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

కాయలర్లు, ఎంజీను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైసింగు మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు 'ఎం. పి.' మార్తి నెట్టు రోమోక్కి వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు వరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

1806

మార్వలు ననుజ్జి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కార్యాలయం: బెంగాళు, తంజావూరు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏవిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున నయముగను. సులభ నెల 0-10-0 అణాలు

మోహిని తైలము

సీసా 1-3 0-12-0

రామర తైలము

కచ్చి 1-3 0-3-0

చంద్ర పాదీ

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి - మదరాసు.

మొఖ్య గమనింపు

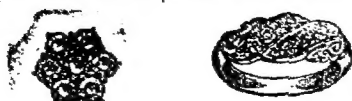
యోగ్యతాపత్రములు 2942

(4) శేను 5 సంవత్సరములనుండి విడుదల క్రియ వ్యాధికి బాధపడుచుంటిని. కొన్ని కేరలో ప్రాణముకూడ దిసిపోయినది. కాకిపట్టణములో నుండు, 'యగ్గా మెడికల్ హాల్' వారిచే నైవర్ ఆస్ట్రాక్యూర్ అను డిప్యూమెంటు ను సేవించుటచేతనే శేను ఇప్పుడు సడరు వ్యాధికి బాధ పడుచున్నాను.

తెగూరు 4-8-20

ఆర్. ఎన్. చెట్టి

ఇదే మంచినమయము

సీమకమలాల పుష్ప రాగముల కెంపుల బం గారునగులున్ను వేల సరసముగాను పని శుద్ధ ముగాను దొరుకును. ఒకసారి కొనిచూడండి.

కోటా మునిరత్నం శెట్టి అందు సమస్య, 8078 217, వైశాలవారు - మదరాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను

మీరు-

219

తక్షణమే

ప్రాసిన రహిత ఖర్బులు కూడను ఆశీర్వాద ఇప్పుడే మీకు ఒక ప్రతి "కామ శాస్త్రము" కంపెడము.

త్వరపడుడు!

వైద్యకామ్రై మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆరంభిగూ యావ.భాలయము, 217, బ్రాహ్మ మదరాసు.

స్వదేశాభిమానులారా!

మంచితరుణము!

త్యరపడుడు!

బెజవాడ స్పిన్నింగు అండ్ వీవింగు (మిల్సు లిమిటెడ్) బెజవాడ

(1918 ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్ట్ ప్రకారము స్థాపించబడినది).

మూలధనము రూ 20,00,000

రూ 20 లు విలువగల 1,00,000 వాటాలుగా విభజింపబడినది.

దరఖాస్తుతో రూ 5 లున్న, అలాటమెంటు అయిన పిదప రూ 5 లున్న, మిగిలినది మూడుమాసములకు తక్కువకాని రెండు వాయిదాలలో చెల్లించవలెను.

దైరక్షులు:

- (1) దివానుబహద్దరు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణమూర్తి, కాకినాడ
(2) రావుబహద్దరు సి వి యస్. నరసింహరాజు - విశాఖకట్టణము.
(3) వసుమతి వీరభద్రస్వామి - విజయనగరం.
(4) గూడూరి లక్ష్మణరావు - బెజవాడ.
(5) చూడూరి సీతారామయ్య - బెజవాడ.
(6) తన్నున నారాయణమూర్తి - బెజవాడ.
(7) భూభిషాళ మురహారావు - మొగల్ రజపురం.

(3202)

బ్యాంకర్లు:

- (1) ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా - బెజవాడ
(2) ఇండియన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ - మద్రాసు

ఆడిటర్లు.

జి. నరసింహం గార్లు ఎఫ్ ఏ ఏ. ఎఫ్. ఆర్ ఎస్. ఏ మద్రాసు.

బెజ్జెడ్ల ప్రాస్పెక్టు ధరఖాస్తు ఖా ములు వగైరా కావలసినవారు

మేనేజింగు డిజంటు అండ్ డైరెక్టు

బెజవాడ స్పిన్నింగు అండ్ వీవింగు మిల్సు (లిమిటెడ్) బెజవాడ,

అని వ్రాసినచో బడయకలరు

G. Lakshmana Rao.

ఈ కంపెనీవారు బెజవాడ సమావయన నూలుకడుగు యంత్రములను, బట్టలు నేయు మరచుగములను త్వరలో స్థాపించబోవుచున్నారు. వాటాదారులకు నూటికి సుంకత్వము నకు యిరువదియైదుకు తక్కువలేకుండా లాభము వచ్చును. ప్రతిమనజానకు "అన్న కత్తయి" అన్నయు తర్వాత కత్తయి ముఖ్యానశ్శక్తియు. కర్నూలు, నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలయందును, నైజాము, వరంగల్ రాష్ట్రమునందును పండెడు ప్రత్తి అతిసులభము మిల్లువద్దకు చేరును. సింగరేణి నుంచి బొగ్గు అతిచౌకగాను సులభముగాను దొరకును. నేర్పరులయిన పరివాండు అనేకమంది పనిలేక యున్నారు. కూలిచవుక. ఈ కారణములచేత లాభము విశేష మని చెప్ప నవసరము లేదు.

మన దేశమందు (Joint Stock Enterprise) సంఘ ద్రవ్యసహకారోద్యమము విశేషముగా లేని హేతువుచేత యితరదేశములతో సమానముగ వణిగివ్యాపారమందు తూగ లేక అసమర్థులమై మన దేశమందు దొరుకు (raw produce) ప్రత్తి విగ్రహ పంట యావత్తు యిక్కడ వినియోగపరచ లేక ఎరువులేచేయుచున్నారము. రాట్టములతో వడికినంత నూలు కనుకగా యింకను నాలుగు మిల్లులకు సరిపడిన ప్రత్తి మన దేశమందు దొరుకును. రాట్టములతో యెంత వడికినను మన దేశములకు గరిపోయినంత నూలు వడుకబాలము. మన దేశముల ద్రవ్యముతో నిట్టి యంత్రకాలలను స్థాపించి విశేష లాభము నేల పొందరాదు? మన ముచేతించిన విదేశీయులు వారి ద్రవ్యముతో నిట్టి యంత్రకాలలను అతిక్రమముగా స్థాపించి విశేష లాభమును సంపాదించగలరు. కావున దేశాభిమానులు తగు శ్రద్ధవహించి త్వరలో నీ యంత్రకాల స్థాపింప జేయు భారమును వహించవలెను.

ప్రవీణులయిన డైరెక్టర్లతోను అనుభవము గల పనివాం ద్రుతోను ఈ మిల్లు నడుప నుద్దేశించబడినది.

యంత్రములు దొరకవను భయము లేదు. సొమ్ము సమకూడినయెడల ఆరుమాసములలో మిల్లు తయారగును.

ఈ డిసంబరు 10 ఖరులోగా అల్లాటు మెంటు పూర్తి కావలెను.

ఇది చూడవద్దు

చూచినచో మరువవద్దు

దైవరత్న పండిత

జి. గోపాలాచార్యులుగారి

అకర్షయోజనా

రేగు

వ్యాఖ్యానమునకు ప్రసిద్ధులైన

జానకీశంకర శర్మగారు

వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నారు

అది చూడవద్దు

మొదటి భాగమును ఇదియే, ఇచ్చా

లలోగా, దీనిని కయింపబోయి అనేక

తర ప్రజలకును, విద్యార్థులకును

కపాడుబయ్య

కలరా శైట్టు 1-క రు. 1-2-0

శైట్టు 1-క రు. 2-2-0

ఇకప్పుయోజనా శైట్టు 1-క రు. 1-12-0

క్యాటలాగు ఉచితము ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41 ఆచారప్పగోవిధి, జి. టి. మదరాసు.

పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును

కొకామయవార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్తమమైనదిగా విశ్వవేదము కలకాటి తిలక భారతముగా చెప్పుచున్నది. దీనిని అమెరికన్ ట్రేజరీ వక్రపు చేరలేదు. గావున ఆయుర్వేద వైద్య సిద్ధాంత మొదలుకొని ద్రవ్యములకు ప్రతిబింబమును సంకేతములేక నేరము వచ్చును. ఈ మాత్రలు కి మండి కి వలె కొలమానుముగా గాని లేక శక్తితోడ అవగాహి ప్రతిబింబమును బహుగోచరమున కచ్చింపబడి నుండదు. అట్లేగా నులబడ్డము అతి సులభము. ఇట్లేగా అతీయోద్యోగము కిచ్చి మారెను. దీనిని పండితుల మదిలె కొన్ని వా

సింగిల బండ్ల పొగా డైరీ కలగా మృగము వెంటా అలో చాటుముల కర్మరచి వారి కర్మము. మున్నగునీ కళ ఉపయోగింపబడిన తరవాత నుణ నుచ్చును. విశేషము కొరకుండెను. నీది నునుస్తూని వ్యాపారస్థులు ఈ పాశ్యాయము విద్యాభ్యాసమునాశ్రీలు నూడ ఈ మాత్రలను నేనించి నుణమును పొగ ను యెచ్చును. 250 మాత్రలు X ౧ సీసా 1-క రు 0-4-0 ౭౫ సీసా-మొదలు 6 సీసాల వరకు పోస్తే 0-4-0 ౭ కేసా: 6 సీసాలను తెప్పించిన పోస్తేతో రు 1-౬-౦ 12 సీసాలు " " 2-1౬-0 25 సీసాలు " " ౬-౬-౦ మద్రాసునందు అన్ని దుకాణములందు దొరకును

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల (301-594) మైసూరు

తండ్రి నిరాసము - తండ్రి పైనురు.

అమృతము

5000 రూ] [తక్కువలేదు

డబ్బిల్ డిమిప్రింటింగ్ మిషను

చక్కగా పనిచేయుచున్నది.

ఆంధ్రవైద్యశాస్థి,

చెన్నపురి.

నిర్దిష్టముగ రియారుచేయబడిన కాశ్చీయు బొంబయలు. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ గొరకుము. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 10, హార్బర్ రోడ్, హాంబుస్ రోడ్ - మదరాసు.

తెనుగు సివిల్ ప్రాక్టికల్ కోడ్ రూ 5 కిమినల్ ప్రాక్టికల్ కోడ్ 6 Chitale's Indian Digest 4 Vol. Rs. 35 Rustomji's Law of Limitation New (third - 1921) Ed. Pre. publication Price Rs. 22-8-0 విక్రొరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు.

వ క ట న

గుంటూరు కోట జూటు అందు వేవరు మిల్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఇందువలన స్వజనులకు తెలియజేయవలసిన యేమనగా యావయవ వృద్ధహరించిన యంత్రాలయందు ఆ 1921 సం॥ డిశంబరు అయినదనలేదనుండి ఆ 1922 సం॥ నవంబరులో అంత్య మయ్యే వూమురు 12 మాసములకు గోసెనులులు తయారు చేయించుకొనుటకు కంపెనీయొక్క రిజిస్ట్రు అక్సీసుగద్ద (మిల్లు వద్ద) ఆ 1921 సం॥ నవంబరు 13, 14 తేదీలు ప్రతికోజు వధ్యా వ్నం రి ఫుంటుల లగాయతు 6 ఫుంటులవరకు బహిరంగముయిన నేలము మూలముగా యజారాను అభ్యుబహు. యొక్కన పాటదారునిపేర పాటఅఖరులేది అయ్యి 14 నవంబరు 1921 సం॥ సాయంకాలము 6 ఫుంటులకు కొట్టివేయబడును.

సరియయ్యి పాటవచ్చినయెడల బోర్డుఆఫ్ డైరెక్టర్లుకలిగిన పాటదారుని పాటమీద కొట్టివేయుదురు. నవదు నేలము పాటలో పాట పాడవలసినవారు యాక్రెడిటెడవలసిన లోబడి పాట పెట్టవలెను.

1. నవదు నేలముకాలముందు పాడవలసినవారు యేజంటు గారివద్ద రు 500-0-0 లు డిపాజిటుచేసి పాటపాడవలెను. ఇందులో భాయవర్కవకు పాటదారునిసొమ్ము తప్ప మిగతా వారిసొమ్ము ఆకోజుననే తిరిగి యివ్వబడును.

2. యంత్రాలలో 50 వర్గములు వున్నవి. నవదువర్గము (కంట్లాక్టరు) అనగా ఇజారాదారుడు యిచ్చేవారసంయలుగా తయారుచేయబడును. అట్లుతయారుచేయుటకు తీసుకోవలసిన గోగునార పుట్టివకటింటికి యెంబసొమ్ము ఆఖరుపాటదారుడు యిచ్చుటకు వొప్పుకొనునో అట్టిమొత్తము పుట్టివారకు యజారా లేటు అయియున్నది. పుట్టిఅనగా 500 పానులు తూకం.

3. కంపెనీవారు సకటుమొత్తముమీద రోజు 1 కి 10 1/2 ఫుంటులకాలము వగలుమిల్లువర్కు చేయుదురు. ఇజారా దారుడు రాత్రులు మిల్లువర్కు చేయవలసివడిగా వ్రాతపూర్వ ముగా కోరెయెడల యజారా లేటుకు బాన్సిగా డైరెక్టరు కోరే మొత్తము యిచ్చుటకు బొక్కుడైయున్నాడు.

4. ఎక్కువపాటదారునిపేర పాటభాయవడివెంట నే అనగా ఫుంటులోగాఅడిగవకు డిపాజిటుయిచ్చిన రు500-0-0 లుగాక వారి రు 45000-0-0లుకూడా మొత్తమురు50000-0-0 లు డిపాజిటు చేయవలెను. నవదు మొత్తము రు5000 లున్న యజారావరకు ఆఖరుమాసము అనగా 1922 సం॥ నవంబరుఆ ఖరునకు యివ్వవలసినవచ్చవర్కుగుచ్చార్కికేందను జవకట్టబడును.

5. కంట్లాక్టరు పాట భాయవడిన లగాయతు డిశంబరు 1 వ తేదీలోగా 1922 సం॥ నవంబరు ఆఖరువరకు ఆగునవచ్చి రంకు మిల్లుయొక్క వారపేడ్డును తనస్వంతఖర్చుతో కంపెనీ వారిపేరు అగ్నిభయభీమా (Fire Insurance) చేయించి భీమాకంపెనీకి చెల్లించవలసిన సొమ్ము చెల్లించి పాలసికంపెనీ తరపు యేజంటుగారివద్ద వాఖలుచేయవలెను. నిల్వనరకులు నిమి త్తమున్న అగ్నిభయ భీమా కంట్లాక్టరు చేయించవలెను. డిశంబరు 1921 సం॥ తేదీ లగాయతు యజారాదారుడు పని చేయించుకొనుటకు సిద్ధముగా నుండవలెను.

6. నవదు కంట్లాక్టరుకాలములో మొదటిరకం వారతో పని చేయుటకు యేర్పాటు. ఏ కారణముచేతనయినా మొద టిరకం వారలో కలుపుకొనుటకు గాని ప్రత్యేకముగాగాని పని చేయుటకు రెండవరకం వార సప్లయ చేసినయెడల అట్టిరెండవ రకంవారకు యజారా లేటుగాక అదనపుట్టి వకటింటికి రు 10 లు చొప్పున బాన్సిలేటు వనాలుచేయబడును. కట్టువార అయిన యెడల పనిచేయుటకు తీసుకోవడనేదు. వారయొక్క రకములు నిర్ధారణచేయుట కంపెనీ ఇంజనీరుగారిదై యున్నది. వారినిర్ధారణకు ఆక్షేపణ చెప్పటకు కంట్లాక్టరుకు యెట్టి అధి కారము లేదు.

7. ప్రతి దినం మిల్లునందు కట్లాక్టరు తరపున సరియయిన అధికారమును పొందిన ఒక ప్రతినిధి వుండవలెను. అయిన కంపె నీలో యేకోజున యెంతవార యే రకములుగా నిర్ధారణచేకెత్తిన వున్నది. తెలుసుకొనవలెను గాని తెలుపవలసిన వాధ్యత కంపెనీ వారికి యెంతమాత్రమును లేదు. మరియు కంపెనీవారు కంట్లాక్ట రుకు తెలుపవలసిన విషయములు యావత్తు అట్టివారిమీదను జారిచేయుదురు. అట్లుచేయబడ్డ ప్రతి విషయమును కంట్లాక్టరు గారికి స్వంతముగా తెలియపర్చివట్టు యెంచబడును.

8. పాట కొట్టివేయబడిన నేల రోజులలో వారెండు మాసములకు పుమారుగా సరిపాడ్యే వాక అనగా 600 పుట్టును మిల్లువారు యిచ్చే పేడ్డునందు యజారాదారుడు నిల్వయుంచి మిల్లువారికి స్వాధీనము చేయవలెను. నవదు వాకను కంట్లాక్టరు సంవత్సరం ఆఖరు చెండు మాసములలోను మాత్రము పనిచేయు టకు పువయోగింపబడును.

9. 8 వ పేరా దాఖలా నందు అట్లుండగా ఇజారా దారుడు రోజువారీ పని చేయుటకు పని జరిగిన ప్రతికోజును 16 పుట్టు తక్కువ కాకుండా గోగునారను సప్లయచేయవలెను. ఏ రోజుననైనా ఏ కారణముచేతనైనా నవదు 16 పుట్టువారకు అంతగాని కొంతగాని ఇజారాదారుడు సప్లయ చేయజాలని యెడల ఆ రోజు వర్కింగు క్రిందను 16 పుట్టుకు యజారా లేటు చొప్పున అయ్యే మొత్తంసొమ్ము కంపెనీవారి కిచ్చుటకు ఇజారాదారుడు బాక్సుడై యున్నాడు. (వార సరియైనది కాకపోవుట తప్ప మిగతా) ఏ కారణముచేతనయినా 16 పుట్టు వారలో కంపెనీవారు తక్కువ పుచ్చుటకు యెడల అందుకు తగు దృష్టాంతము కంపెనీవారివల్ల ఇజారాదారుడు పొంద వలెను. ఇట్టి దృష్టాంతములుగల తక్కువవారకు అయ్యే అదైన మొత్తము కంట్లాక్టరు ముదరా పొందుటకు అర్హుడు.

10. ట్టిల్లు నేత కాకుండా 44" X 29"-40" X 29"- 34" X 28" అంగుళముల కొలత గల సాదాసంచులుగా యజారాదారుడు సప్లయచేసిన గోగునారతో కంపెనీవారు తయారు చేయుదురు. అందుకు అయ్యే యావత్తుఖర్చు కంపెనీ వారే భరింతురు. నవదు గోగునారను యజారాదారుడు స్వంత ఖర్చుమీద తూనికవేయించి యంత్రాలయొక్క హాలునందు వప్పగించవలెను. తయారు చేయబడిన సంచులు చేర్చుకొ యే రోజుని ఆరోజున ఇజారాదారుడు వప్పగించుకొని వెంటనే యంత్రాల అవసరమునుండి తీసుకొనవలెను.

11. యంత్రములు చెడిపోవుట, లేక విడిపోవడము, యం త్రముకు అవసరమైన విలువసామానులు యంత్రపుభాగములు బాగు, చమురులు వగయిరానా విదేశమునుండిగాని ఇతర పట్టణ ములన నాని గాకనున్నా పనివాండ్లు సమ్మెకట్టడము వైవిక రాజకములవల్ల కలుగు ఆలస్యములకు మరియు కంపెనీవారికి పీలుపని ఇతరసంకతులచే అగిపోవడముగాక మిగతా రోజుల లో పనిచేయుటకు కంపెనీవారు సిద్ధముగా నుండురు.

12. కంట్లాక్టరు సప్లయచేసిన గోగునారతో సాధ్యమయిన నంబిహికరముగా బనిచేయుటకు కంపెనీవారు సిద్ధముగా వున్నారు. గాని తరుగు తగియరాలకు రద్దుకు కంపెనీవారు పూచిదార్లు కానేరరు. అనివార్యకరమయిన కారణముల వల్లను గాని ఇజారాదారుని లోపమువల్ల గాని పనిచక్కగా జరుగ నందుకొ కంపెనీవారి జవాబుదారి యెంతమాత్రము లేదు.

13. కంపెనీవారు తయారుచేయు సంచులను చేర్చుగా కట్టుటకు అవసరమయిన త్రాళ్ళను కంట్లాక్టరు సప్లయచేయ వలెను చేర్చు కట్టుటకు పువయోగించే గుడ్డను కంట్లాక్టరు యిచ్చే వారలోనుండి తయారు చేయబడును.

14. వరకు ఆఖరులోగా పనిచేయుటకు కావలసిన యావత్తు వాకను సప్లయచేయుటకు కంట్లాక్టరు సిద్ధముగా యుండవలెను. కంట్లాక్టరు వరకు ఆఖరురోజుకు కంపెనీవారి స్వాధీనమందు పనిలోవున్న వార వయకాలు వున్న సిత్రిలో (కంట్లాక్టరుకు) వప్పగింతురు. (అట్లుఆఖరురోజున పనిపూర్తి చెసియివ్వని వా వగయిరాలకు) కంట్లాక్టరుకు యే మిన్ని ముజరా యివ్వబడనేరదు.

15. కంట్లాక్టరు వరకు ఆఖరురోజున తన తాలూకు నిల్వవార, సంచులు, తక్కు యావద్వివస్థను తీసుక వెళ్లవలెను. అట్లు భాళిచేయనియెడల పేడ్డుకు రోజు 1-కి రు 50/లు చొప్పునయున్నా మిల్లుహాలునందు సామాను అక్రమణకు రు 100/ లు చొప్పున అద్దె వసూలుచేయబడును.

16. ఇజారాదారుడు పని జరిగిన రోజున కంపెనీవారికి యివ్వవలసిన 16 పుట్టుకు యజారా లేటు చొప్పున అయ్యేవాన్సి మొత్తము 15 రోజులకు వకసారి అనగా గత 14 దినములకు అయిన చార్జిని పని చేసినరోజున సాయంకాలము ఐదుఫుంటుల లోగా ఇజారాదారుడు కంపెనీ రిజిస్టరు అక్సీసులో యిచ్చి

రకదు పొందవలెను. అట్లు చెల్లించక రిప్పిహాయ్యేయడల రోజు 1-కి రు 50 చొప్పున అపరాధము చెల్లించవలెను.

17. కంట్లాక్టరు వైస్ వ్రాయబడిన వరకులపకారము భీమాలుచేయించకపోయినా కంపెనీవారి బిల్లులకు సొమ్ముచెల్లిం చకపోయినా వార నిల్వచేయకపోయినా వారకులపకారము అయిన తేదీకి దరిమిలా 10 రోజులవరకుమాచి కంట్లాక్టరుయొగ్గి మెంటును రద్దుచేసి వ్రాతపూర్వముగా రద్దుపరచిన సంగతి తెలుపుటకు కంపెనీవారు హక్కు కలిగియున్నారు. అట్లు కం ట్రాక్టరు రద్దు చేయబడినపుడు 8 వ పేరా దాఖలా డిపాజిటు కాబడిన రు 600 వారయొక్క కంపెనీవారికి forfeit చేసు కొన అధికారము గలిగియుండును. ఇదిగాక మరియు కంట్లాక్టరు లోపమువల్లనున్న కంట్లాక్టరు రద్దుకావడమువల్లనున్నా కం పెనీవారికి కలుగునష్టములన్నియు కంట్లాక్టరువల్ల వసూలు చేసుకొనుటకు కంపెనీవారికి హక్కు వుండును.

18. 17 వ పేరాలో సందర్భము లేటెన్గించినపుడు బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్ల ఏజంటువల్లను లిఖితపూర్వపుత్తరువు లేకుండా అప్పటికి మిల్లు ఆవరణములో యున్న వార, సంచులు, చేర్చు వగయిరా ఏ సామానులైనను కంట్లాక్టరు తీసుక వెళ్ళకూడదు.

19. బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్ల అనుమతిలేకుండా యా కంట్లాక్టరు (కంట్లాక్టరు యంత్రాలకు) బ్రాన్సుఫరు చేయకూడదు.

20. వాలర పేరా వరకుల ప్రకారము రు 4E00/లు స కాలములో చెల్లించవలెయెడల వెంటనే ఆతని డిపాజిటు రు 500/ కంపెనీవారు తనరపు చేసుకొని అట్టి పాటదారు జవాబుదారి మీద తిరిగి నేలముపాట పాడవడును. లాభము వచ్చేయెడల పాటదారుకు యివ్వబడును. నష్టంవచ్చినయెడల వదిలివేసిన పాట దారుడు ఆ నష్టము కంపెనీవారికి యివ్వవలసియుండును.

21. కంట్లాక్టరు సకాలములో భీమాచేయించక 8 వ పేరా దాఖలా 600 పుట్టు వార డిపాజిటు చేయక సున్నీ జరి గించినయెడల డిపాజిటు రు 500 లు కంపెనీకి ఫర్కట్టు కాబ డును. (తనరపు చేసుకొందురు). మరియు యజారాదారుడు రిస్కుమీద (తిరిగి నేలము పాడవడును). లాభము వచ్చిన యి వ్వక నష్టమువచ్చేయెడల (అనన్వమును) కంట్లాక్టరువల్ల కంపెనీ వారు పుచ్చుకొందురు.

22. కంపెనీవారికి ఎప్పటికప్పుడు కంట్లాక్టరువల్ల రా వలసిన యావత్తు బాకీలనున్నా దామేజి నిల్వసొమ్ము మొత్తముల కున్నా కంపెనీ ఆవరణములోవున్న కంట్లాక్టరుతాలూకు అన్ని సరకులమీద సంపూర్ణ తీసు కంపెనీవారు కలిగియుండురు. అట్టి సొక్కును (డైరెక్టరు) అమ్మి కంపెనీకి రావలసినసొమ్ముతీసుకొం దురు. మిగిలితే కంట్లాక్టరుకు యిత్తురు. బాకీపడినయెడల ఆత నివల్ల రాజుట్టుకొందురు.

23. గాట నిల్వటకు గాని కొట్టివేయుటకుగాని కంటిన్యూ చేయుటకు గాని బోర్డు ఆఫ్ డయెక్టర్లకు సంపూర్ణహక్కు కలిగియుండును.

B. Muhammad Raza Agent, Guntur Jute Mill.

గతనెల 24 తేదీని నెల్లూరు జిల్లా పూటికూరు గ్రామ వాసియగు మునగాలి శేషయ్యగారివల్ల రామతీర్థం-పొన్నపూడి గ్రామాదులలో సహాయరాకరణసభ జరుపబడినది. కరాచీ ఖిలాఫతుత్తీర్మానం సభ్యులెల్లరలేచి నిలువబడి ప్రతివారు ఉచ్చ రించి యేకగ్రీవముగా నామోదించిరి. విదేశవస్త్రములు వివరీత ముగా దహించబడెను. ఈగ్రామములో కల్లుఅంగడి పెండరులో కొనిన ఇజారాదారువచ్చి చెల్లగియుటకు ప్రయత్నం చేయగా గిరగీయువారు కులకట్టు యేర్పాటుచేసికొని వారు గీయమని చెప్పిరి.

అసహాయోద్యమ సభలు.—చింతపల్లి ఆగ్రహారం గ్రా మములో ఆశ్వయుజ బం సం నాడు రామమూర్తి శర్మగారు, గతనెల 23, 24 తేదీలలో రామబండపాలెంలో మలాది ఆది వారాయణ శాస్త్రిగారు, గతనెల 20 తేదీని తగరంపూడిలో వేమల వెంకటశాస్త్రిగారు, 25, 26 తేదీలను కంగనపలలో లోటూరు పద్మనాభదాసుగారు, అసహాయోద్యమమునుగురించి ప్రసంగించిరి.

దుర్మతి నామసంకల్ప ఆశ్వయుజ బహుళ అమావాస్య రోజున ధర్మవరం సరస్వతీనిలయముపక్షమున ధర్మవరగ్రామప్రజల యుదారగుణంబులవలన రూ 25 డిపావలిభిక్ష వసూలైయున్నది. ఈ మొత్తమును ఆంధ్రగంధములను యా నిలయమునకు తెప్పించులాగున తీర్మానింపబడినది.

భారత సెంటుజార్జి జేటు

నవంబరు 8 మంగళవారము

పత్రికాభి

లెఫ్టి సెంటుజార్జి ఆర్థులార్డు మేజరు లెఫ్ట్ వాట్సన్ గారు గత రోజు గారి యొక్క కృత్యముల గా నియమింపబడిరి.

జె. ఎ. థాన్ వి. సి. ఎస్ గారు ల్యాండు రెవెన్యూ కమిషనరుగారి కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

హెచ్. ఆర్. పేటు వి. సి. ఎస్. గారు సబ్ కలెక్టరు, బాయంటు మేజిస్ట్రేటుగా మార్పబడిరి.

సి. బి. కన్నెలుగారు ధనశేఖరములో గుడ్ షిప్స్ చార్జీ ట్రస్టీగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

జిల్లా నరసింహాచార్యులు భాదరహస్యేను సాహెబు బహదరు, మిల్లా లాల్ వెంకట సుబ్బయ్యగారు కడప జిల్లాలో ప్రొద్దుటూరు సెషన్లు మేజిస్ట్రేట్లుగా నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రేషన్

చిత్తూరు జిల్లా ఫుంగూరులోనుండు రెవరెండు బాను గె బ్రహ్మే గొబ్బర్ గారికిని, మదనపల్లిలోని రెవరెండు హెన్రీ జె. స్పెడ్డర్ గారికి చిత్తూరు జిల్లా వైరేరు నందు రెవరెండు ఎల్లిజాబాథుగారికిని దేశీయ క్రైస్తవ వివాహములకు సర్టిఫికేట్లు నిచ్చు శాఖార మియబడినది. కావలిలోని జి.ఎస్.ఎల్. రెంజున్ గారికి గూడ సీయ్ శాఖార మియబడినది.

ఆర్థిక శాఖ

చార్జెస్ (కెడర్) మార్పుగారు రెవెన్యూ బోర్డు అసిస్టెంట్ కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

ఎల్లిస్ విలియం ట్రాటరుగారు నెల్లూరు సబ్ డివిజను అసిస్టెంట్ కమిషనరుగా నియమింపబడిరి. సి. ఎస్. అయ్యరు గారు డిప్యూటీ ఆక్టాంపెంట్లు జరలంగ నియమింపబడిరి.

సి. మోహన్ రావుగారు అసిస్టెంట్ ఆక్టాంపెంట్లు జెనరల్ నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూశాఖ

అవసరాల జగన్నాధరావు పంతులుగారు కృష్ణా జిల్లా ఆదాయపున్న డిప్యూటీ కలెక్టరుగా మార్పబడిరి.

శ్రీమూర్తి అంతరామరాధమహేశయగారు గంజాం జిల్లా గుమ్మూరు తాలూకాలోని సభ్యుడుగా నియమింపబడిరి.

డి. కాశిరెడ్డి వితా రామయ్యగారు మార్కాపురం తాలూకాలోని సభ్యులుగా నియమింపబడిరి. కొద్దె వెంకట రంగన్ గారు అనంతపురం జిల్లాలోని సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కొద్దె వెంకటరావుగారు నెన్నుకొంద తాలూకాలోని ఉపాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిరి.

చట్టి చినపూర్ణయ్యపంతులుగారు శ్రీ కాకుళముని పలు సంఘాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిరి.

డి. బి. కె. మార్కరామయ్యగారు నాయుడు దుగ్గిరాల వెంకట స్వామి ప్రకాశరావుగారు కాకినాడ మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా, ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

బి. వెంకటరామయ్య నాయుడుగారు ఎల్లూరు మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

పిల్లలవర్రె ఆంజనేయులు పంతులుగారు తెనాలి మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

తిరుమలకుమార నరసింహాచార్యులుగారు తిరుపతి మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

విశ్వాశాఖ

హెన్రీ జె. కెన్సెగారు నెలవుమిడనుండి తిరిగివచ్చి తరువాత గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లా సాతశాల ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

జి. వెంకటేశ్వరుగారు కోదావరి జిల్లా విద్యాసంఘము నందు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

గో. పానగంటి రామారాయణిగారు మదరాసు యూనివర్సిటీ స్కూల్ టీచర్ గా నెన్నుకొనబడిరి.

ఆర్థిక శాఖ

మహమ్మదుబాద్ ఖాను సాహెబుగారు నంద్యాల సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరుగా మార్పబడిరి.

సి. జె. బార్దనగారు రాజీపేట సర్కిలు ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

పత్రిక వరు

ఎస్. రామనాథాచారిగారు నెలవుమిడనుండి వచ్చి తొడనే దమ్మగూడెము సబ్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

భారత రాష్ట్రీయ నైస్యము

(1) భారత రాష్ట్రీయ నైస్యమునకు గాను చట్టము 1920 ఆక్టోబరు 15 తేదీన అనుమతించినదిగాని వాని నిబంధనలు 1921 సం॥ మార్చిలో ప్రజల విమర్శనార్హత ప్రకటించబడినది. ఈ నిబంధనలు ప్రభుత్వమువారి యనుమతి వడసెను. వీనిని సెప్టెంబరు 7 వ తేదీన భారత సెంటుజార్జి జేటులో ప్రకటించబడినది.

ప్రస్తుతము భారత రాష్ట్రీయ పటాలములకు నైస్యములను చేర్చుకొనుటకు ప్రాంధించిరి. పటాలములు పూర్తియైన తరువాత చట్ట నిబంధనల ననుసరించి ఆర్డర్లు వారు తీసికొనబడుదురు.

(2) సామాజ్యము మొక్క అందు ముఖ్యముగా భారత దేశము మొక్క సంరక్షణయందు దేశీయులకు భారము పాగ్గానుటకు గాను ఈ రాష్ట్రీయ నైస్యము నేర్పాటు చేయుటకు కావలసినదిగాని అందును గనిపెట్టి ప్రతివర్షము వాసున నైస్యశీతుల జాండుటకు ప్రయత్నించెదరని తలపబడుచున్నది. ఈ పటాలములు ఆంగ్ల దేశములోని సిబ్బందిని తయారు చేయబడినట్లు తయారు చేయబడును. క్రమ పటాలముల తయారీ నీ సిబ్బందియే ఆగ్రహానుభవమును. ఈ దేశమున గూడ నీ పటాలములు క్రమ సయనిక పటాలముల తయారీ నగ్రహానుభవమును వహించును. ఇందుచే భారత దేశం రక్షణకు మూలబలములై నీ పటాలములుండును.

అవసరమగుచున్న పటాలములు క్రమ నైస్యములకు సహాయముగానుండును. ఈ పటాలముల నిర్మాణము క్రమ నైస్య పటాలముల నిర్మాణములై నే యుండును.

యధ్యక్షమయమున నీ పటాలములకు మంచి తరీతులు నిచ్చినైస్యమునకు సహాయములుగా పంపుదురు. ఈ పటాలముల స్థానిక ప్రదేశములలో నుపయోగించుటకు రెండవ సంకతి.

ఈ పటాలములలోని నైస్యముల చేర్చుటకును, పరిపాలించుటకును ప్రతిపటాలమునకును డిస్కాంక్ ఆధికారి నియమింపబడును. ప్రైవింగుకు గాని, పనికి గాని కావలసినంతమంది దొరకకపోయినయెడల నాయుద్వోగియే నేనాధిపతిగ నుండును.

పటాలములకు శిక్ష గలపబడుటకు గాను సంవత్సరము నకు 28 దినములు కూడుదురు. దీనికిముందు 28 రోజులు క్రొత్తగా చేరవారికి శిక్ష గలపబడును.

ఈ 28 దినములును ఆయా ప్రదేశముల కనుకూలమైన కాలమునందు నిర్ణయింపబడును. ఇందుచే నైస్యశీతులకు శిక్ష కగలవా రెండరును వచ్చుటకు వీలుండును.

(4) ఈ పటాలము కూడియున్నపుడు భారత నైస్యనిబంధనల ప్రకారము పటాలముండును. ఈ నిబంధనలలో శీతము మొదలైన విషయములన్నిటియందును తగినరీతిని మార్పులు చేయబడును. పటాలము కూడియున్నపుడు ఆయా రాష్ట్రములలోని క్రమ నైస్య పటాలములనుండి వచ్చి ఆశీసరులు ప్రతి కంపెనీకిని ఆధికారము వహించుదురు.

మిగిలిన ఆధికారులు రాష్ట్రీయ నైస్యమునుండియే నియమింపబడుదురు.

విశ్వవిద్యాలయ పటాలములోనివారు తాము విశ్వవిద్యాలయమునుండి హాసిన తరువాత నీ సంబంధము వదలివేయక రాష్ట్రీయ పటాలమునందు చేరుదురని తలంచుచున్నాము.

(5) రాష్ట్రీయ పటాలము తగలివారి విధానముమీద నేర్పాటు చేయబడును. కాని ఈ పటాలము లభింపని ప్రదేశ్య

బదిలీలు

రావుసాహెబు సి. ఎల్. వెంకటనరసయ్యపంతులుగారు బెజవాడ, రెండవ సర్కిలుకు నూరించెడింగు ఇంజనీయరునకు పగ్గనలు అసిస్టెంట్ గా బదిలీ చేయబడిరి.

ఎల్. ఎస్. సప్తపతి అయ్యరుగారు గోదావరి పడమటి డివిజను నెం 1 డివిజనునకు మార్పబడిరి.

ఆర్. వైద్యనాథయ్యగారు కృష్ణా పడమటి డివిజను తూర్పు సబ్ డివిజనుకు మార్పబడిరి.

వైద్యశాఖ

సి. ఎస్. వెంకటరమణగారు నెలవునుండి తిరిగివచ్చిన తరువాత గోదావరి జిల్లాలోని వారికింద నియమింపబడిరి.

మహమ్మదు అబ్దుల్ అలాము సాహెబుగారు నెలవునూడనుండి వచ్చిన తరువాత మదరాసు కానిటి కమిషనరుగారి క్రింద ఆరోగ్యవస్థాసకులుగా నియమింపబడిరి.

డాక్టరు సి. ఎ. వేణుగోపాలుగారు మదరాసులోని ప్రభుత్వ తయారీశిక్షణలో సివిల్ అసిస్టెంట్ సర్జనుగా నియమింపబడిరి.

కిందుల కవకాశము కలిగినదనుక తరగతుల నెంత విశాలములుగా చేసిన నంతమంచిది.

సాధ్యమగుంతవరకు బాలియతముల ననుసరించి పటాలమును విభాగింపబడును.

(6) ఈ విధానములను వీరిపని దేశమున కంతకును వర్తించును అనగా నీ పటాలములు దేశమునం దెక్కడ వసరమైన వక్కడకు పంపబడును అవసరమైనప్పుడు భారతదేశం హద్దుల బయటికి గూడ పంపబడుదురు. అందుచే క్రమ నైస్యముల వలెనుగూడ వారిలో సమానముగ శిక్ష గలపబడుదురు.

(7) ఈ విధానమునందరకును దెలిపి నైస్యముల చేర్చుటకు గాను ప్రతి జిల్లా యందును నొకసంఘముండును. ఆయా సంఘముల వారాయా జిల్లాలనుండి ప్రస్యములో జేరదలచినవారిని రిజిస్టరు చేసికొనెదరు. కావలసినంతమంది చేరినతరువాత నైస్యాధిపతి వారిలో నల్లలను తీసుకొనును.

(8) ఇందులకు గాను మదరాసు ప్రభుత్వమువారిక కేంద్ర సలహాసంఘమును నియమించెదరు. అందు మదరాసు జిల్లా కమాండింగు జనరలు ఆశీసరుగూడ నుండును.

(9) సాధ్యమైనంతవరకు, సరియగునిబంధనలు, శీతము, బస్త్రాలు, ఈ పటాలమునందు జేరుటవలన వారికి గల హక్కులును తెలియజేయబడును.

(10) విశ్వవిద్యాలయ పటాలము హిందూదేశ సరక్షక పటాలము చట్టము క్రింద నేర్పాటు చేయబడినది. అవిధానముననుసరించి విశ్వవిద్యాలయ పటాలము నిర్ణయింపబడును. తగినంత మంది జేరినయెడల వారికి అట్లు పేట్లు ఏర్పరుపబడుదురు. విశ్వవిద్యాలయ పటాలమునందు గ్రామ్యయోగ్యులు అందరు గ్రామ్యయోగ్యులు మూగ్గా మే చేర్చుకొనబడుదురు.

నైజాము రాష్ట్రములో శుద్ధభద్రుల దొరకు ప్రదేశములు.

వంగల్లుకు 48 మైళ్ల దూరములో మోటారులో పోవలసిన కాంగ్రెస్ యేజిన్ ఉండదగిన

కరీంనగరం

ఇందుక్రింది గ్రామములు:— యలగొండల, బావుపేట, యెలిగోడు, పూసాల, నల్లవాబాదా, చంజల్ల, సోమనపల్లి, బూతుకూరు, వేములవాడ, భర్మపురి, కోటిలింగాల, (గోదావరి తీరము) మొదలగు అనేక ఇతర గ్రామములు.

కరీంనగరంలో బుక్కా సాంబయ్య అను పెద్దవర్తకుడు గలరు. హైదరాబాద్ నుండి మోటారులో పోవలసిన 50 మైళ్ల దూరములో కాంగ్రెస్ యేజిన్ ఉండదగిన

సదాశివునిపేట

గ్రామములు:— సంగారెడ్డి, యిస్కాయల్ ఖాన్ పేట, కొత్తూరు, జోగిపేట, డాకూరు, రాయకోడు, కరిచర్ల, బూతుకూరు, రాయపల్లి, మొదలగు అనేక ఇతర గ్రామములు. శికింద్రాబాద్ నుంచి మన్యూరులైనమీద నున్నటువంటిన్నియే జిన్నీ వుండదగినటువంటిన్ని

కామారెడ్డి

ఈ చుట్టుప్రక్క చాలా గ్రామములు గలవు. నూలుగడ్డలు చవుకగా దొరుకును. మన్యూరులైనమీద నిజాంబాదా స్టేషనునుండి యెద్దుబండ్లలో గిం మైళ్లు పోవలసిన యేజిన్ వుండదగిన.

కురుట్ల

ఈ ప్రాంతములో అనేక గ్రామములు గలవు. ఇక్కడ చాలా చవుకగా దొరుకును. రంగుపసులు కూడా చేయుదురు. ఇదే నైజాం రాష్ట్రములో హెచ్చుగడ్డ తయారగుచున్న ముఖ్య ప్రదేశము.

ఈ నాన్ని ప్రదేశములలో యేజిన్లు స్థాపించి నూలు, గుడ్డలు దిగువ తీయి యేర్పాటులను ఆలోచించెదరని నమ్ముచున్నాను. ఈ రాష్ట్రములో హిందూదేశములకును చాలినంత తయారుకాగల అవకాశములు గలవని మనవిచేయుచున్నాను. వర్తకులను కాంగ్రెస్ సంఘములను నై ప్రదేశములకు వెళ్ళుటకు ఉద్బోధించవలెను.

కోలవెన్ను, రామకోటిశ్వరరావు

ప్రచురణ శాఖోద్యోగి, ఆంధ్రరాష్ట్ర శాంతిరూపసంఘము.

కరాచీ తీర్మానము:— రామబండ్లపాలెం, మోపల్లి, మోదుకూరు, అలూరు, బొణుకుపాడు, కంకనపల్లి, మంగళగిరి, కొండవరము, హీరమండలము, వేలెండ్ర, పిల్లలవాసిపాలెం, ఏనుగుల మహల్, మంచాల్ల ఆగ్రహారం, గ్రామములలో సభలు జరిగి కరాచీ తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

అసహాయము

మహాత్మాను ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట మహాత్మాను ఢిల్లీనుండి వెళ్లగానే నూతనమండలమున బాహ్యోత్సాహాలతో ఆజ్ఞోల్లంఘనమును ప్రారంభింపవలెనని నిశ్చయింపబడినది. ఆజ్ఞోల్లంఘనము నవలంబించి తల్లిని ననుభవించి సంసిద్ధులగువారు సంతకములు చేయుచున్నారు. ఇది వరకే హెచ్చుమంది సంసిద్ధులగుచున్నారు.

అలీసోదరుల తల్లిగారి సంచారము

ఈ మహిళామణి సింఘదేశమునందు సంచారము చేయుచున్నది. సభలను చేసి దౌర్జన్యరహిత మగు అసహాయాద్యమును అవలంబింపవలెననియు హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని దృఢపరచవలెననియు బోధించుచున్నది.

తాడిపర్తి కేసులు

ఆరుగురు ప్రచారకుల మీదికేసు 8 వ తేదీని పాతకొత్త చెరువులో గుత్తిడిపై మేజిస్ట్రేటు విచారణ చేసెను. ప్రచారకులు ను మరెవ్వరనుండి హితులును 7 వ తేదీ రాత్రికే వచ్చిరి. గుత్తినుండిగూడ పలువురువచ్చిరి. ఆరంభమున ప్రచారకులు సంతకముగ తమవాదమును వ్రాసియిచ్చిరి. 22 తేదీని గుత్తిలో తిరిగి విచారణ జరుగును. ఈలోగా తాడిపర్తిలో నిరంకుశులును ధనగర్హితులును, సంఘమునుగూర్చి అసత్య కల్పనల చేసి బోధించుచున్నారు. కృత్రిములు సభ్యులకడకు పోయి మరి 4 అచాల నియ్యవలెను. లేనిచో రాజీనామాలు నియ్యవలె ననుచున్నా రని తెలియుచున్నది. ఇట్టి కృత్రిముల మాయలలో ప్రజలు పడ గూడదు. ఇది తాడిపర్తికి విమరుదకే.

మహాత్మాను లాహోరు చేరుట

మహాత్మాను 8 వ తేదీని లాహోరున కేసి లాలా లజపతి రాయగారి యింట అసత్యము మధ్యాహ్నము శ్రీల ససభలో నుపసరించును. సాయంత్రము బాతీయకళాశాల పట్టప్రదాన సభయందు దృఢత్వమున హాజరును. 10 వ తేదీ యందయమున తిలకు రాజకీయపాఠశాలకు ప్రారంభోత్సవ మొనరించును.

ఒకడు తానే గాంధీమహాత్మాడ నని నటించుట

సంయుక్తరాష్ట్రములందొక గ్రామమున సంత జరుగుచుండగా నూర్యనాథుడనువా డచట నిలచి తానే మహాత్మాడనని దుకాణదారులతో చెప్పెను. అంతట వారందరు సరసికి సాష్టాంగముస్సాగరములు గావించి పూజింపసాగిరి. అతడీ వైభవముతో సంతలో ఆదంబరముగా గొంతసేపు తిరిగి సరుకులను తక్కువధరల కమ్మవలెనని ఆజ్ఞాపించెను. దుకాణదారు లంగీకరింపలేదు. దుకాణములను దోచుకొనుడని ఆత డాజ్ఞాపించెను. 800 మంది దోపిడి చేసిరి. ఆ సంకతి పోలీసు వారికి తెలుపగా వారు నూర్యనాథుని మరికొందరిని పట్టుకొని కేసుచేసిరి. గోరకపూజలల్లా జడ్జి బంధిపోటు సేరము క్రింద వారి కందరికిని శిక్షవిధించెను. వారు అలహాబాదు హైకోర్టులో అపీలు చేయగా అపీలు కొట్టివేసిరి.

కలకత్తా ట్యాక్సీబు డ్లవారిసమ్మె

9 వ తేదీని ట్యాక్సీ డ్రైవరులు సభచేసి సమ్మెకట్టులను గూర్చి ఆలోచించిరి. ఒకసంఘ మేర్పరుపబడెను. వారు 13 వ తేదీ ఆదివారము నాడు జరుగు సభలో తమ అభిప్రాయమును తెలుపవలెననిరి. ఉత్తరభాగమున వలంటీరులు ట్యాక్సీబుడ్లను సరిగా ననుమనిచ్చుట లేదు.

హళారా అల్లరులు

9 వ తేదీని యెట్టి అల్లరియును జరుగలేదు. భిలాభకు వారు హెచ్చుగా నిరోధమును ప్రారంభించిరి. ఘూర్కాలును పోలీసులును పట్టణమునందంతటను కావలియున్నారు. శివపురమునుండి చాలమంది కనిస్టేబులును పోలీసులూమార్చిరి. అందువలన కనిస్టేబులలో హెచ్చుమంది సెలవుకోరిరనియు సెలవియ్యనిచో రాజీనామా నంగీకరింప గోరనియు 9 వ తేదీని వదలి బయలుదేరినది. ఈ వదంతి కేవలము కల్పితమని పోలీసు నూపర్షింటు కల్లీగారు చెప్పిరి. ఒక స్థానమునందలి పోలీసులను హళారాకు పంపవలసి వచ్చి నందున ఆ స్థానమును మాత్రము మూసిరి. శివపురము ప్రాంతమున కనిస్టేబులు హెచ్చుగాలేరు. అచట కిలాఫతు వలంటీరులు రాకపోకలు చేయువారికి ఏర్పాటులుచేయుచున్నారు. మేజిస్ట్రేటు విచారణజరుగుచున్నది. ప్రజలు సాత్వికమిచ్చుటకు రావందున సాత్వికమిచ్చుటకు రావలెనని యిద్దరు దుకాణదారులకును ఒక పీఠమును నోటిను పంపబడెను.

ధిల్లీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ

9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి అధ్యక్షతక్రింద ఢిల్లీలో సభజరిగినది. గాంధీ మహాత్మా డా సభకు వెళ్లెను. సభాసంఘాధ్యక్షుడు నిరంజనదాసుగారు స్వాగత మొసగిరి. దౌర్జన్యమును సాత్వికము వలనను కఠినచర్యలను తూష్టింభావమునను మనము గలువవలె నని వీరు నుడివిరి. ఇకమీద నే నుపన్యసించెను. 144 వ కేక్ష నును నే నే విధించుకొందును. వీలనన యిక జరుగవలసినది పని కాని ప్రసంగముగాదని నెహ్రూగారు నుడివిరి.

లాహోరు బాతీయకళాశాల పట్టప్రదానసభ

9 వ తేదీని లాహోరు బ్రాహ్మచారిలో నీ సభ గాంధీ మహాత్మాను అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. లానికి వచ్చుటకు టిక్కెట్టును ఏర్పరచినను సభాభవనము పూర్తిగా నిండిపోయినది. మహాత్మాను హిందీభాషలో డిప్లోమ వ్యాసమును గావించి నూతన పట్టపరిగ్రహాల నభినందించెను. వారి ధైర్యత్యాగ నిర్మలదేశ నేవాపరత్వములను కొనియాడెను. నిర్భయత్వము నలవరచుకొని ఆ హింస నభివృద్ధిపొందింపవలెను. వివిధసంఘములందును హిందువులు మహమ్మదీయులు పార్సీలు, క్రైస్తవులు, మున్నగు నన్ని మతములందును ఏకీభావమును నెలకొల్పవలెను. ఖద్దరు బట్టలనే ధరింపవలెను. ఎల్లవారును దౌర్జన్యరహిత అసహాయాద్యవిధానము నవలంబించి దేశంబరు నెలాఖరులోగా స్వరాజ్యమును బడయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ఈ సంవత్సరము ముగియులో పల స్వరాజ్యము లభించనిచో నా కత్యధికమగు మనఃశోభము కలుగును. దాని తరుమున నాకు మృతిగలిగిన కలంకమును. నేనెన్నడును ఆత్మహత్య కావించుకొనను. వీలనన అది పాపమహినులగు దుష్టులు చేయదగినపని. పంజాబు ప్రజలు దౌర్జన్యమును పూర్తిగా వదలి అసహాయాద్యమును బాగుగా ననుసరించి నిర్భయత్వమును త్యాగమును బూని దేశమును విడిచియిల ప్రాబల్యము నుండి తప్పించగలరే. నని మహాత్మాను నుడివెను. 10 వ తేదీ సాయంత్రము మహాసభయందు మహాత్మా డు పన్యసించును.

కాంగ్రెసు పత్రినిధులనియోజనము ఆంధ్రరాష్ట్రము

బళ్ళారి చెన్న పురిమండలములకప్పు తక్కిన అన్ని మండలముల నుండియు మొత్తము 850 మంది పేరులు నూచింపబడెను. 411 మంది ఆంధ్రరాష్ట్రము నుండి వెళ్లుట కవకాశము గలదు. మహమ్మదీయులకును ప్రత్యేకస్థానములు కలవు. మహమ్మదీయులు శ్రీల మొత్తము సరిగా తెలియును. 13 వ తేదీ ని బెజవాడలో జరుగు సభకు వచ్చు కాంగ్రెసు వుద్యోగు లందరును వెళ్లగోరువారి పేరులను వాగ్దాసుకొని రా ప్రాతిభులు. బెజవాడసభకు సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రావలెను. నియోజన ప్రక్ష అ సభలో పరిష్కరింపబడు నని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి తంతివార్త నంపెను.

నెల్లూరుస్టేడరులువృత్తిని త్యజించుట

నాయకులకు శిక్షవిధింపబడినందున గాడేపల్లి పద్మనాభయ్యు విస్సారాజగోపాలంగారు పిడవల్లవృత్తినిమానిరి. చాలమంది స్టేడరుగుమాస్తాలును ప్రభుత్వోద్యోగులును విద్యార్థులును గూడ మానిరి ఇంకను చాలమంది మానున్నారు.

బెజవాడ రామమోహన ఆయుర్వేద వైద్యశాల

ఈ వైద్యశాలకు శాస్త్రోత్తరమును నిర్మించుటకు కేంద్ర వెంకట్రాయయ్య పంతులుగారు చేయు నిరంతరకృషిలనున్ను. శ్రీ రాజా నూరాసేని వెంకటపాపయ్యారావు బహద్దరు జమీందారుగారు యీ కమిటీకి అధ్యక్షులుగానున్న హేతువునున్న యిదివరకు శ్రీయంత బొడ్డపాటి వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి సంగిన మొయిగూర్పుముల విరాళముగాక యింక నాలుగు వేల రూప్యములు విరాళము లాసంగబడినవి. దాతలనామములు ముందు తెలుపగలము. మా పురపాలకాధ్యక్షులు శ్రీ దినవహి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు త్వరలో వైద్యశాల స్థలముకు దస్తావేజు వ్రాసియిచ్చి భవననిర్మాణమునకు పునాది వేయింతురుగాక.

నెల్లూరు శ్రీల సభ: (8-11-21) సాయంత్రము

పురమున ఆంజనేయదేవాలయమునందు శ్రీలమహాజనసభ జరిగినది. 300 వైగా శ్రీలు వచ్చిరి. శ్రీయంత ధర్మానందస్వాముల వారును, పాటూరు సుబ్బరామయ్యగారును ఓరుగంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారును శ్రీలకర్తవ్యమును గురించి వింభీరముగ నుబోధకముగ, మనోసంజముగ నుపన్యసించిరి. శ్రీలయందలి ఉత్సాహమునకు మితిలేకయున్నది. ప్రతిగ్రహమునందును రాత్నులక్ష్మీ తాండవమాడుచున్నది అని తెలుపుటకు సంతపించుచున్నాను. - పా. బాలసరస్వతమ్మ.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగముల తృతీయమహాసభ

రాజమహేంద్రవరములోని చింతామణి హాలులో సమావేశము- అక్టోబరు 22, 23 తేదీలు.

ఈ మహాసభ గత నెల 22- వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వివిధజిల్లాలనుండి వచ్చిన ఘమారు 400 ప్రతినిధులతోను వెళ్ళురు ప్రేక్షకులతోను మహా వైభవముతో ముగిసా శ్రీ నూతులపాటి నరసింహం చౌదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయినది. ప్రథమమున సభాధ్యక్షుత్వ నంగీకరించిన ముగిసా శ్రీ కంభం శరభాశ్రిద్ధిగారు కొన్ని అనివార్యములగు కారణములవలన రాజాలమని తెలిపినందున వైచారిని యొక్కగ్రీవముగా ఆగ్రాసవాధిపతిగా నెక్కొవడమయినది- పిమ్మట ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు ముగిసా శ్రీ మానికొండ గంగరాజుగారు తమ పువన్యాసమున గ్రామపాలకుల ప్రస్తుతస్థితిని గురించి బహు విపులముగ ముచ్చటించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు తమ పువన్యాసమును ఆశువుగ నెలవిచ్చిరి- విషయ నిర్ణాయకసభ ప్రారంభమైన వెంటనే యిది వ ర కు సంఘు ని బంధ వల లోని సంఘాదేశముయొక్క తత్వము (క్రీడు) మార్పుచేయుటలో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులకును సభ్యులకును భేదాభిప్రాయములు నయలుదేరి 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటల లగాయకు 23 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 4 గంటలవరకు సమాధానము కుదురక ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును, సభాధ్యక్షులగు నరసింహం చౌదరిగారును తమపదవులకు రాజీనామానొసగిరి. ఆ వెంటనే మహాసభ వారు ఏకగ్రీవముగా కర్నూలుమండలమువారును యెర్రగొండవారెం గ్రామమునబలుగారును అగు ముగిసా శ్రీ ఆన్నం రాజా వెంకటనరసింహంగారిని అధ్యక్షులుగా యెన్నకొని వారి అధ్యక్షతక్రింద యాదిగవర్తిర్యాసములు ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించి సభను జయప్రథముగను శాంతముగను 23 వ తేదీరాత్రి 8 గంటలకు సమాప్తిచేసిరి.

తీర్మానములు:—1. ఈసంఘునిబంధనలలో యీక్రింది మార్పు జరుగవలయును. ఈమార్పు అంగీకరించినప్పటినుండియు అమలులో తెచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

క. గ్రామోద్యోగీయ అనుపదమును పోట్ల నెల్ల "గ్రామ పాలక" అని మార్పుకోవలెను. చ. 3, 4 నిబంధనలు కలిపి

చ. "వారియొక్కయు సామాన్యముగ గ్రామపాలకులందరియొక్కయు నిబ్బందియొక్కయు స్వత్వములనుకాపాడి వారి కష్టనిష్ఠురములను దొరతనమువారికి తగునీతి అప్పటప్పటికి నిజే దించుటయు, తన్ని వారణోపాయముల వారని పాటిని కాశ్యో న్యుఖమునకు దెచ్చుటకు వలయు ప్రయత్నముల చేయుట" అని పుండవలెను.

2. ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగీయ సంఘాధ్యక్షులును రామచంద్రపురము తాలూకా పోడవరగ్రామ మునబలుగారున్న అయిన శ్రీ చిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారి పట్టును తుంగపాడు కర్ణంగారగు పుణ్యమూర్తుల రామచంద్రరావుగారి పట్టును ప్రభుత్వమువారు అవలంబించినచర్యను యీసభవారు పూర్తిగా నిరసించుచు శ్రీ వెంకటరత్నం రామచంద్రరావుగారు చూపిన త్యాగమునకు ధైర్యమునకు యీసభవారు వారిని అభినందించుచున్నారు.

3. ఇదివరకు అనేక వర్సల నుల నుండి గ్రామ పాలకుల విషయమై అభివృద్ధి కోరి సభలలో తీర్మానముల గావించియు అట్టివి పంపియు రాయబారములు జరిపియు దొరతనమువారికి యెన్ని నిధముల నివేదించినను, మనమొరలన్నియు అణ్యకోశమున నందునను మనవిషయమై ప్రభుత్వమువారు యిప్పటికైనను శ్రద్ధతో విచారింతురను ఆశ బాతుగా పోవుటచేతను గ్రామపాలకులకు అనేకవిధలయిన అగౌరవములు జరుగుచున్నందునను ద్వితీయమహాసభ తీర్మానములప్రకారము దొరతనమువారు అనుమతియియ్య యెడల 30-11-1921 తేదీలో గా గ్రామోద్యోగులందరు తమ వుద్యోగములకు రాజీనామాయియ్యవలసినదని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. స్థాయిసంఘసభ్యులచేసిన మార్పులతో క్రిందటి సంవత్సరము ప్రకారము అమలు జరుగవలెననియు,

5. పత్రికాసంఘము వెనుకటిసంఘమే వుండి పనిచేయ ఆమోదించబడియు,

6. "గ్రామపాలన" పత్రికకు చందావారులుగల పరపతి సంఘునిబంధనలప్రకారం స్థాపింపబడనున్న ముద్రగాయత్రిమును నేకరించుటకు వివిధ వాటా 1-కి రు 10 ల చొప్పున వాటాల నుపుచ్చుకొని పత్రికాధరణకు పోడ్పడవలెననియు తీర్మానించడమైనది.

ఆంధ్ర పత్రిక

1921-వ సం. నవంబరు నెల 10వ తేదీ

గురువారము

పురాతన వస్తు పరిశోధనము

1920-21 సంవత్సరపు పురాతన వస్తు పరిశోధన శాఖావృత్తాంతము, ఎన్నటివలె చదువుట కింపుగ నున్నది. ప్రభుత్వ భాగమునందు పరిపాలన వృత్తాంతముగలదు. గంజాముజిల్లాలో సాలిహం దంపండు త్రవ్వచుండగ, ప్రాచీన వాద్దాహ్మములు వెలుక గనపించెను. వానిని గూర్చి ఇంతకు పూర్వపు వత్సరపు పేడికయందు కొన్ని విశేషములు దెలుప బడెను. మరల నాథలమున త్రవ్వ, ఆపనిని పూర్తి జేయుటకు సావకాశము చిక్కలేదని నివేదిక దెలుపుచున్నది. పర్లామిడి జమిందారిలో ముఖ లింగయొద్ద త్రవ్వటకు అంగీకార మొనగబడెను. కాని కొన్నియింపుకలు సంభవించుచుండే ఆపని జరుగలేదు. తంజావూరు, రామ్మూడ, ఉత్తర ఆర్కాటుజిల్లాలలో లోహపువస్తువులు కొన్ని దొరకెను. వీనిని మీదనుండర మేగు దేవతా విగ్రహములు చెక్కబడినవి. పూజా పాత్రలు కొన్నిగలవు. మద్రాసు మ్యూజియమునకు వీనిలో చాలభాగము సంచా దించవచ్చునని, ప్రభుత్వమువారు సూచించిరి. హంపీయందలి రోడ్లకును, జింజీకోటకును, సప్త దేవాలయములకును, చంద్రగిరి ప్రాసాదమునకు ను, బందరుకోటలోని భవనమునకును మరమ్మ తులు పూర్తియగుచుండెను. వీనిని రుత్తము నివే దిక సంవత్సరమున 3246 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టబడెను. పురాతన వస్తుపరిశోధన శాఖ క్రింద 1920-21 సంవత్సరమున మొత్తము మీద రు 21254-9-7 లు ఖర్చు పడెను. ఈ సంఘమువారు కర్వటనము సలిపిన ప్రదేశముల వృత్తాంతము రెండవ భాగమునందు గలదు. కోయంబత్తూరుజిల్లా సత్యమంగలము తాలూకాలో నాయక కొట్టయి అను గ్రామ మున మాచివరాయకోవెల, వీరభద్రకోవెల, ఈశ్వరకోవెలు గలవు. వీనియందలి శాసనములు పరిశోధించబడెను. ఇవి హాసల్యులకాలము నాటివిని తెలిపెను.

ఉడిపియొద్ద ఉదయవార అను పల్లెగలదు. పురాతన శిలాస్తంభములు దానియందు కనుపించెను. వీడవశతాబ్దమునందు వీనిని కట్టియుండు రని, యూహించుచున్నారు. ఆస్తంభములపై ప్రాచీనకన్నడభాషలో నున్న శాసనములు గలవు. అలూపవంశ రాజులకాలపువేర్లు వీనియందు పేర్కొనబడెను. రణసాగర, కృష్ణీసాగర, విజయాది త్త, గుణసాగరల నామములు గనపించెను. ఉడిపి పురముమధ్యను మార్కెట్టు స్థలములో నున్న కృష్ణదేవాలయము గూర్చి కొంత వృత్తాంతము దెలుపబడినది. శ్రీమద్భాగ్యచార్యులవారి దేవాలయ మును నిర్మించినటుల దెలుపబడినది. ఇందు గను పించిన శాసనములు మాత్రము, విజయనగర కాలమునాటివి. కడువారవ శతాబ్దమునందు ఈ భాగము విజయనగర సామ్రాజ్యమునందు దొక భాగముగ నుండెను. ఆసామ్రాజ్యకక్షమున దీని నొక గవర్నరు పరిపాలించుచుండెను. కృష్ణదేవాలయపు చేరువుననే ఆనంతేశ్వరదేవాలయము గలదు. దీని

యందు రెండు శాసనములు గలవు. ఇవి విజయ నగర పరిపాలనమునకు సంబంధించినవి. తులువ రాజ్యప్రధానస్థానముగు బారకన్యాపురము, ఉడిపికి ఉత్తరమున కడిపైల్లదూరమున గలదు. ఇప్పుడు దానిని బార్ కూర్ అని పిలిచెదరు. ఈ గ్రామము సం దును వరి సె ర ము లం దు ను అనేక దే వాలయములు గలవు. వీనిలో చరిత్రకు సంబంధించిన శాసనము లనేకములు గలవు. జైనచిహ్నములుగూడ కొన్ని కలవు. పండ్రెండు మొదలు పదునాల్గవ శతాబ్దములలో కల నున్న అలూపవంశ రాజుల నామము లీ శాసన ములలో పేర్కొనబడెను. 1336 వ సంవత్సరము వరకు బార్ కూరుపురము స్థానిక ప్రభువులచే పరిపాలింపబడెను. మొదటి హాహారరాయల కీర్తాగము స్వాధీన మయినపిమ్మట, వారికింద స్థానికపరిపాలకు లొకరు నియమింపబడిరి. అప్పుడు కొటయొకటి నిర్మింపబడెను. అది ఇప్పుడు శిథిలా వస్థలో నున్నది.

1506 సంవత్సరమున విజయనగర వంశముం కను అధికారము వహించుచున్నపుడు కేలాదివ ప వచ్చి అనువారు గవర్నరుగ నియమింపబడెను. పిమ్మట కేలాదివంశమున కా ప్రదేశమునందు పలు కుబడిగలిగెను. 1560 సంవత్సరమున కేలాది వంశ మునకు జెందిన సదాశివనాయకుడు బార్ కూరు, మంగుభూరును పరిపాలించి, బార్ కూర్ లో జైను లను రూపుమాపెను. హైదరాబాద్ బాహుదరు స్వాధీన మయినపిమ్మట, మహమ్మదీయ గవర్నరు పరిపాలనము క్రిందకు బోయెను. దక్షిణ కనరా జిల్లాలో బేకల్ కోట పరిక్షింపబడెను. విజయ నగర రాజుల కాలములో ఈ భాగము వారికింద నుండెడిది. పిమ్మట హయదరాల్ గారి చేతులలో నికి బోయెను. ఛోకో, శంకరగుర్గం, కృష్ణగిరి కోట, రాయకోట, అత్తూరు, తిరుచంగోడులలో కర్వటనము సలుపబడెను. తిరుచంగోడు సేలం జిల్లాలో గలదు. ప్రాచీన శివాలయ మొకటి దీనియందు గలదు. చోళరాజుల కాలమునాటి వైనను, దీనియందు విజయనగర కాలము నాటి శిల్పకద్ధతి విశేషముగ నవలంబించబడినది ఈ సంఘమువారు పరిక్షించిన ప్రదేశములలో కెల్ల, నల్లూరుజిల్లా ఉదయగిరికి 28 మైళ్లదూరమున నున్న భైరవకొండవర్గన కడుమనోహరముగ ను న్నది. ఈ కొండపై రాతిలో తొలిచి నిర్మించిన దేవాలయములు గలవు. వానికలుములు నివేదికలో పొందుపరుపబడినవి. ఇక్కడ నున్న భైరవదేవాలయద్వారము నొద్ద గల యొక శాసనము, తొమ్మిదవ శతాబ్దమునకు జెందినదని నిర్ణయింప బడెను. ఈచరిత్రదేవాలయము, లోకస్మయను రాజామరితచే కట్టించబడెనని శాసనమునగలదు. ఈమె తెలుగు చోళవంశమునకు జెంది యుండ వచ్చునని కృష్ణశాస్త్రిగారు తలంచు చున్నారు. భైరవదేవాలయమునకు ఎదురుగ రాతిలో తొలిచి నిర్మింపబడిన ఎనిమిది దేవాలయములు గలవు.

వీనిలో కొన్ని మహేంద్రకాలమునాటి కొండ దేవాలయముల బోలియున్నవి. శాసనములు ఎనిమిది మొదలు కదియవశతాబ్దము మధ్య కాలమునకు సం బంధించినవి. ఎనిమిది దేవాలయములలో రాతితో జేసిన శివలింగములుగలవు. ద్వారములయొద్ద నున్న ద్వారపాలకుల విగ్రహములు, కల్లవ శాసనము లలో గనుపించునవిగ నుండెను. కల్లపుల విగ్రహ ములను ఎద్దుకొమ్ములను శిరోవేష్టమున ధరించినటు ల చిత్రించుచుండిరి. ఆయాకారము ఇక్కడను గను పించుచున్నది. ద్వారపాలకులు నిలుచుండిన ద్వార మున కిరుప్రక్కలను బ్రహ్మ, విష్ణు, వైవముల విగ్రహములు చెక్కబడుచుండెను. ఆమాదిరియిక్క

డను కనుపించుచున్నది. ద్వారపాలకులకు రెండు చేతులున్నటుల చిత్రింపబడినను, బ్రహ్మకును, విష్ణుకును, నాలుహస్తములు గలవు. ప్రధాన విగ్రహము శివ విగ్రహము. కల్లపుల చేతులనుండి ఆంధ్ర రాష్ట్రమును వీడవ శతాబ్ది ఆరంభమున చాళుక్యులు తీసికొని నపుడు, కల్లపులు దక్షిణ దేశమునకు వెడలుచు నల్లూరుజిల్లా మార్గమున వెడలి యుందు రనియు, అప్పుడీ ప్రాంతము నాక్రమించి యుండురనియు, ప్రాచీన దేవాలయములను కల్లపులు నిర్మించి నటుల దోచుచున్న దనియు, నివేదికయం దూహించబడినది. కల్లపులు వారంతట వారే వీనిని నిర్మించిరో లేక, ఖయిదీంగ నుండిన కల్లపులచే చాలుక్య తీసికొని జేయించిరో, శాసనములబట్టి లియుట లేదు. ఎనిమిది దేవాలయముల గూర్చియు నివేదిక కొంతవడి విస్థించినది. రెండవ దేవాలయమునందు, నాల్గు శాసనములు గలవు. వీనిలో రెండు శాసనములు విజయవాడ శాసనముల బోలి యున్నవని, కృష్ణశాస్త్రిగారు దెలుపు చున్నారు. అందువ దేవాలయముపైన నున్న సింహ శార్దూలముల చెక్కకము, విజయవాడ వద్ద మొగల్ రాజపురం దేవాలయములందున్న మాదిరిన నున్న దని, నివేదిక దెలుపుచున్నది.

దానియందలి రెండు స్తంభములపై నాల్గు శాసనము లు గలవు. కృష్ణశాస్త్రిగారు దెలిపిన ప్రకారము, శ్రీభువనాదిత్యుడు, శ్రీదేవుగంధము ఆచార్యు, ద్రాక్షా రామి, శ్రీ నరనరేంద్రుని నామములు పేర్కొనబడి నవి శ్రీభువనాదిత్య ఆచార్యుని, చాళుక్య రాజ బిరుదము గావచ్చును. రెండవ శాసనమున శిల్ప కారులగు ఆచార్యులనామము పేర్కొనబడెను. ప్రాచీనకాల మున శిల్పనైపుణ్య మెటుల గౌరవించబడెనో ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఈయన దేవాలయమునంతను చెక్కనో లేక బ్రహ్మ విష్ణు విగ్రహములను మాత్రమే చెక్కనో తెలియదు. నరనరేంద్రునినామము చాలుక్య రాజు పేరయి యుండవచ్చును. అన్ని దేవాలయములలోను ఏకవ దేవాలయము మిగుల మృదరముగు దేవాలయము ఇది ను హా బ లి పు ర పు దేవాలయముల బోలి యున్నది. బ్రహ్మ, విష్ణు, విగ్రహము లిరు ప్రక్కల గలవు. ద్వార పాలకు లిరుప్రక్కల గలరు. వీరిలో మొకరికి ఎద్దు కొమ్ములతో నలంకరింపబడిన శిరో వేష్టముగలదు. మరియొకరికి బల్లకురుపు తలగుడ్డయు పొట్టి వెంట్రుకలును గలవు. ఈరకపు తల పాగ, అక్కడి దేవాలయములలో దేరియందుగాని ఇతర కల్లపుల దేవాలయములలోగాని కనుపించ లేదు. దీనియందలి స్తంభములపై మూడు శాసన ములుగలవు. రెంటియందు శ్రీశైలముని, అనంత జ్యోతి యను ఇరువురు యతిశిష్యుల నామములు చెక్కబడినవి. వీరిరువురును కదియవ శతాబ్దము నందీ దేవాలయములను సంస్కరించిరట. మూడవ శాసనమునందు కరువది ఆచార్యులను శిల్పకారు ని నామము గలదు. భైరవకొండ శాసనములను ప్రాచీనాంధ్ర చారిత్రయందు కుతూహలముగల వారికను బాగుగ పరిశోధించి, ఆకాలపు విశేష ముల గనుగొనుట సమంజసముగ నుండును. మైసూరు సంస్థానముందలి గరుడాయపాలెము నందు, ఒక సనూధిలో పురాతన పాత్రలు, ఇనుపసామగ్రియు దొరకెను. పురాతనవస్తు పరి శోధన శాఖవారు చేసిడి పరిశోధనలతో సంత్పత్తి జెందక, ఆంధ్రు లెక్కువశ్రద్ధ వహించి, ప్రాచీన వైభవ నాగరకములను వెల్లడించుట ధర్మము. ప్రస్తుతసమయమున ప్రాచీనహిందూదేశచరిత్రపు నిజవృత్తాంతము బయల్పడిన కొలదియు, దేశాధి

మానమును, కార్యోత్సాహమును ప్రజలలో నెక్కుడుగ పెట్టెడియగుననుటకు సందియములేదు.

కామస్వస్థ: హిందూదేశము

హిందూదేశ స్థితిగూర్చి ప్రభువులసభలో నిటీవల జరిగిన చర్చయు దానిఫలితమును పాఠకులకు తెలియజేయున్నది. కామస్వస్థలో హిందూదేశ సమస్యగూర్చి చర్చజరుగుట తనకాశము నెసగవలయునని, సర్ బాల్ సర్ హిక్కు గారును, నలువది ముగ్గురు ఇతర యూనియన్స్టు సభ్యులును గోరుచు, ఈక్రింది తీర్మానమును పార్లమెంటుసభకు చర్చకుపంపిరి. "ప్రస్తుత హిందూదేశస్థితిని గూర్చి ఈసభవారు మిగుల భయము కనబడుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమున న్యాయమును శాంతిని నెలకొల్పటకు తత్వ నిశ్చయమైన కొనసలయునని కామస్వస్థవారు కోరుచున్నారు." ఈ తీర్మానమును చర్చించుటకు రామనాథక మియబాలముచి ఛెంబర్లైను గారు నిష్కర్షగ చేలిపి, మాంటాగూగారి యొద్దకు రాయబారము వెడలవలెననికోరి కాని, ఇందులకు యూనియన్స్టు సభ్యులు నిరాకరించిరి. తీర్మానమును వంపిన యూనియన్స్టు సభ్యులు, హిందూదేశమున నిర్బంధవిధానము నింకను తీవ్రముగ కొనసాగింప నుద్దేశించి రనుట కేమాత్రము సంబియము లేదు. కాని, హిందూదేశసమస్యగూర్చి చర్చించుటకు, ఛెంబర్లైనుగారు కామస్వస్థ కనకాశ మియబాలవలె, ఎంతమాత్రము భావ్యము గాలేదు. హిందూదేశము హిమాలయకర్వరము మొదలు కన్యాకుమారివరకు ఏకభావభరితమై యొప్పుచున్నది. స్వరాజ్యోదయము, ఎల్లరమనముల నావహించింది. దేశమునందు జరిగిన అశాంతి స్వరాజ్యసిద్ధిలో నంతరించి, శాంతి గడుచును. అశాంతిని బోగొట్టుటకు నిజసాధనలకు గడంగుటకు బదులు అధికారకర్తలను దండవంధ్రుల నవలంబించి కొనసాగించుచున్నారు. ఇది చాలవని, మెయిలు, మొదలగు కత్తికలు గగ్గోలుపెట్టుచున్నవి. యూనియన్స్టు లాంగ్ల దేశమున దేశ, ఇందుకు వల్లే యనుచు, కామస్వస్థవారిని ప్రోత్సాహపరుచుచున్నారు. ఐర్లండునను స్వయం పరివర్తించి బూనినందులకు ఆంగ్ల దేశ ప్రభుత్వమువారిని నిందించుచు, ఏకే ఇటీవల నొకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి యోడి పోయి యుండిరి. ఇప్పుడు తమ దృష్టిని హిందూదేశముపై జతచేయుచున్నారు. యూనియన్స్టులు సూచించు ఉద్దేశిని కామస్వస్థవా రామోదించెదరా? లేక ప్రజాశయములను వెంటనే సఫలపరచెదరా? ఈసంగతి కామస్వస్థలో చర్చజరిగిన బయ్యబడిది. ఇందుకు మారుగ, పార్లమెంటుసభవారి నిజానియము వెల్లడిగాకుండ, ఛెంబర్లైనుగారు అరికట్టిరి. ఇటుల సంగతులముగ ప్రవర్తించుటచే, ఆంగ్లదేశకీర్తి నిలువబాలదా. త్వరలో నీవ్యవహారమును గూర్చిపార్లమెంటు సభవారు యోచించక దక్కుదు. చేజిక్కిన యవకాశమును ఆంగ్లదేశమంత్రు లిప్పుడు జారవిడిచి, తమధర్మమును నెరవేర్చబాలక బోయిరి.

భావినితి: గాంధీమహాత్ముడు

లాహోరు నగరమున జాతీయకళాశాల జరిగిన కాన్వేషణకు సభకు గాంధీమహాత్ముడధ్యక్షుని పహించి, నూతనజాతీయకట్టభద్రులు ధైర్యమును, త్యాగమును జూపుచు ఆహింసను, జాతీయసంయోగమును పెంపొందించుచు, స్వదేశ ప్రతీతిబద్ధుల మెలగవలయునని యావదేశించిరి. దీనిసంబంధ మసాంతములోపల దార్జన్యరహిత

మగు సహాయనిరాకరణకార్యక్రమమును పూర్తి చేసి స్వరాజ్యసిద్ధి గాంచవలెనని హెచ్చరించిరి. స్వరాజ్య మింపవలెననుటలోపల సిద్ధిపనిచే, తనవ్యాధయభేదము అతిశయించి, మరణము సంభవింపవచ్చునని గలికిరి. గాంధీమహాత్ముడు సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి విషయమై ఎట్టిమనస్తాపము జెందుచున్నదియు నిందుమూలమున కనుగొనవచ్చును. భారతీయు లీసమయమున, గాంధీమహాత్ముని యాదేశమును శిరసా వహించి, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి బడయుటకు ధర్మమార్గము సత్క్రిమింపక తమ యావచ్చక్తిని వినియోగించి విజయము గాంచి మహాత్ముని ధన్యవాదములను బహుసేరుగాత.

మానవ్రతము

డల్లీ రాష్ట్రీ మసభ నిన్నటి దినము శంకెత మోలీలాల్ నెహ్రుగారి యభ్యుత్పత్తికింద జరిగెను. తా మికమీద నెట్టి యావన్యాసముల నీయమని యా, 141 నెక్కును తమపై తామే విధించుకొనద మనియు, నెహ్రుగారు జలికిరి. ఏలనన, ఇది మాటలకు తమణము గాను. క్రియ జరుగవలెను. దేశమునకు స్వరాజ్యప్రభోధముగలిగింది. కేవలము ఉపన్యాసములవలన నెక్కుడు ప్రభోధము గలుగజాలదు. ఆప్రభోధము స్వరాజ్యసిద్ధిగ ఫలింపవలెను. నెహ్రుగారి కార్యదీక్ష, ఇతరులకు మార్గదర్శకముగ నుండుగాక!

స్థానిక వార్తలు

ఉపన్యాసము: విజ్ఞోరియా భవనములందు ప్రచురణసంఘ కచేరీయందు నవంబరు 16 వ తేదీన, ఆమెరికా వాస్తవ్యులకు దాక్తరు కెండ్రికుగారు రాక్ డెల్లరు సంస్థానా కార్యమును గురించి యుపన్యాసించును.

గార్డీయను డెయిరీ: 1922 సంవత్సరపు గార్డీయన్ డెయిరీ, గార్డీయను ప్రెసువారు అప్పుడే ప్రచురించిరి. 1921 సంవత్సరపు డెయిరీయందు వలెనే, దీనియందును అవసరమగు సమాచారముగలదు. కిమిశ, తెలుగు పంచాంగములగునపు. డెయిరీ చక్కగ ముద్రితమైంది. మంచి లైంగు చేయబడింది. వాడుక కెంతయు నుపయోగముగ నుండగలదు పలువుర కందుచాలులో నుండునటుల వెలపండిండు అజ్ఞాలు మాత్రమే నిర్ణయింప బడింది.

నూలునడుపు, నేతనీయు పాఠశాల: 20కాంట్లును అంతకంటె ఎక్కువయు నూలునడకగలవారును, క్రమముగా నూలును సత్తై చేయగలవారును ఈ పాఠశాలాధికారిలో నుత్తర ప్రత్యుత్తములు జరుపగోరుచున్నారు. (ముందు 5 తులముల నూలును మాదిరికి పంపవలెను) ఇందుకు తనన ఖరీదు ఈయబడును.

హిందీ పచారము: తిరువల్లి క్షేత్రంలో విజ్ఞోరియా హోస్టలున కెదురుగా లాహిహనుమంత రాయవీధి నెం 1/3 రు గృహమున క్రొత్తగా హిందీకాసాటి ప్రారంభించబడింది. గాన హిందీభాష నభ్యసించ గోరువారు ఆచ్చటకు వచ్చినయెడల విద్యగలపబడును. సమయము- ప్రతిదినము సాయంకాలము 5 న. మొదలు 8 న వరకు.

బేరంగజుగుారి యమ్మతమగు పాత్ర

ఇటీవల నొక విచిత్ర సంగతి పాత్ర గమనమైనది. దాని వాంగమీగురు ప్రయాణసమయములలో ఉపయోగించెడి వాడు. ఆ పాత్రపాత్ర గిన్నెలో నిట్లుపోసి అం దుంచినయెడల పరిశుభ్రమగు నీరు మాలేము ఆ పాత్రపాత్రలోనికి కాలికుండ ప్రవేశించును. మలిమంతయు బయటకుండును. బేరంగజుగురు క్రింద చార్వరా నీటిని మహానికొనెడివాడు. దానిలో నీరు ప్రవేశించిన తరువాత తీసి చూచినయెడల పర్షియను భాషలో "వడపోయరాము" అని యుండును. దీనిని మాలినిజుభవనముగాను సంపాదించి ఢిల్లీనస్తు క్రడర్పకాలముం దుంచిరి. ఇది ఇప్పటికిని పనిచేయుచున్నది.

సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభ.

లక్నో, నవంబరు 9:—17 దినముల వీర్లు చర్చ జరిగినపిదప, ఈవిషయ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు ఆయోధ్యబాడుగల బిల్లు సభలో సంగీకృతమయ్యెను. పోలు గైకొనబడలేదు. బిల్లును ఆంగీకరించుట రయితులకు హానికరమని చెప్పి, కుమ్మార్ గారు, అతని మిత్రు లిరువురును రయితులవక్షుమన బోరిరి. గవర్నరుగారు మాతో స్వయముగా చెప్పగా మేము ఈబిల్లులో కొన్ని సవరణలంగీకరించితిమి. లేనియెడల మే మేమాత్రము మాహక్కులను గోల్పోవుట కిష్టపడియుండము అని భూస్వాములవతినిగారు లిరువురు తాలూకాదారులవక్షున బలికిరి. ప్రభుత్వమువారవలంబించిన పద్ధతి రయితులకు క్రేయస్కరమని ఆధికసభ్యు డతిష్ఠియుగ నుపన్యసించెను.

కలకత్తా ట్రాంప్సెమ్యుకట్టు

కలకత్తా, నవంబరు 9:— కలకత్తా ట్రాంప్సెమ్యుకట్టు ఇంకను జరుగుచున్నది. పరిస్థితు లేమాత్రము మారలేదు. కాళీ ఘట్టమునందు ట్రాంబడిని నడుపుచుండిన మరీయెకనిని సమ్మె కట్టిన పనివారు విపరీతముగ గొట్టిరి. అతడు స్ఫుర్తికెప్పి పడి పోయెను. రెండు ఫలములందు అగ్నిద్రావకము మున్నగువి కొందరివారి జల్లుబడినది. రెండు ట్రాంబెడ్లను నడుపుచుండినవారి మీద పెట్టుపట్ట ప్రావక్తుసీసాలు రెండు విసరివేయబడినది. నూతనముగ శేరుబడిన ఏర్పాట్లప్రకారము ట్రాంబడి డ్రైవరు ముందు తనతో ఒకరిని అల్లుబడియున్నది. సీసా ఆవలగుండ లోపలికిపోయి పగలెను. డ్రైవరుమీద, ఒకపోలీసుభటునిమీద సీసా యుండలి అగ్నిద్రావకము దొర్లెను. రెండవ ట్రాంబెడిలో ఒకచంగ డ్రైవరును కాలిపోయెను. సమ్మెకట్టిన ముగ్గురు పనివారు ఆరెస్టుచేయబడిరి.

స్వాతంత్ర్యవైఖరు నిన్నటిదినము కలకత్తా చేరి.

భారతకవిత్వము కల్పద్రుపాధి భావనగాను స్థాపించిన విశ్వభారతి అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులకు ప్రాచీనగ్రంథపరిశోధనాభ్యాసమును నేర్పుటకు ప్రాన్సుదేశము నుండి సుప్రసిద్ధులగు ప్రొఫెసరు సెర్వెసు లెలిగారు, వారిసతి తిలకముతోగూడ కలకత్తా చేరిరి. నిన్నటిదినము వారిరువురు బోల్షువమునకు బయలుదేరి వెల్లిరి.

ఆయోధ్య, కోహిల్కండు రయిలు పనివారు తమ కేతనముల సభిక్కుడిచేయవలయునని ఏజంటుగారికి ఒకదరఖాస్తును చాలకాలముక్రిందట బంపుకొనిరి. ఏజంటుగారింక ప్రత్యుత్తర మియ్యకండున వా లేలొటిచర్చ దీసికొనవలయునో తీర్మాన నియమకు ఒకసభ చేయ నుద్దేశించుచున్నారు.

గత మేమాసమందు ఆంగ్ల దేశమునకు వెల్లిన బొంబాయి గవర్నరుగారి భార్య లాయిడ్ ప్రభువి రాబోవు శుక్రవారము నాటికి "యస్. యస్. మాసిడోనియా" నామలో బొంబాయికి రానున్నది.

నిజాంప్రభుత్వపు పరిశ్రమల, వాణిజ్యంగకార్యదర్శి జి. ఇ. వేక్సెల్టెగారు కాశ్మీరదేశపు యువరాజుగారి ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమించబడినది. అతడు త్వరలో కాశ్మీరము నకు బయలుదేరి వెళ్లును.

కేల్నయనరాజుగారు నిజా రాష్ట్రమునందలి హైదరాబాదు నగరమునకు వచ్చునప్పటికి అత్యధ్యక్షమగు మాడుకమానులు కట్టుబడును. వాస్తవములందు దొరకు అన్నిరకముల ఖనిములతో నొకటి కట్టుబడును. రెండవది వ్యవసాయపు పంటలతో నిర్మించబడును. దానిపైన ప్రత్తిగోపురము లుండును. రాజ్యునందలి వివిధపరిశ్రమలను సూచించునట్లు అతినిలవ గల వస్త్రములతో మాడన కమాను అలంకరించబడును. యువరాజుగారికా సందర్శమున 11000 నుండి పాఠశాల విద్యార్థులు నగరములో కేర్పడుదురు. బడిబిల్లులకందరికి మిఠాయి నెట్టబడును.

జి. వి. పి. రయిలుపనివారు డిల్లీములను పంపివెట్టుటకు ప్రయాణము చేయుచుండిన గుమాస్తాను, బెర్రోటోను చంపివేసిన జె. జి. మార్సె, ఇ. యస్. డెనికె హంతకుల మీదికేసు బొంబాయి హైకోర్టులో నిన్న విచారించబడిన సాక్షులు సాక్ష్యమును ఇచ్చుచున్నారు.

ఢిల్లీలో ఈ మాసము 11 తేదీని బయలుదేరి, గాజపతి నిధిగారి కార్యనిర్వాహకసభాసభ్యులగు గా. వి. యస్. శర్మ గారు పంజాబుకు వెళ్లుదురు. అచ్చట 10 కోజుల పశ్యటనము చేసి అతడుతిరిగి 21 వ తేదీకి ఢిల్లీకివచ్చును.

వేల్పు యువరాజుగారికి స్వాగతములు.

బాంబాయి, నవంబరు 9:— బాంబాయి విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థులపక్షమున వేల్పు యువరాజుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించుటకు నవంబరు 22 వ తేది మంగళవారమునాడు ప్రత్యేకపట్టపదానసభ జరుగును.

యువరాజుగారిని దూషించినందుకు శిక్ష.

యువరాజుగారిని దూషించుచు, ఒక హిందూగుహాస్థానమున ప్రభుత్వమునకు సంతకము పెట్టుకుండ ఒక లేఖను వ్రాసింపబడినది. ఆ లేఖలో నతడు గవర్నరును దేవరెంచుకొని వాక్యములను వ్రాసెను.

స్వాగతమును గురించి అభిప్రాయభేదములు.

వేల్పు యువరాజుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించవలయునని భారతదేశ ప్రభుత్వమునందలి మ్యాజిస్ట్రేటు కమిటీవారు కొన్ని క్రిందట తీర్మానించుకొనిరి.

ఈ సభ బుధవారము సాయంత్రము సంఘాధ్యక్షులగు లాల్ బాబాజుగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. ఎట్టి సందర్భములందు మ్యాజిస్ట్రేటు కమిటీవారి తీర్మానమును చేసికొని అధ్యక్షులు విశేషకరించిరి.

విదేశ వార్తలు

ప్రాన్సు-అంగోరా సంధి బ్రిటిషువారు

మిత్రమండలివారికిని తురుష్కులకును నిజమగు సంధి కొరకై విశాలమౌనములతో వర్తించుననెను.

ప్రాన్స్ కొకమల్లిస్తు సంధి నిలువజాలదు. మిత్రమండలివారి రాజ్యనితీతికి భంగకరము.

ప్రాన్సులో కొన్ని పత్రికలు గూడ నీ సంధిని గురించి విమర్శించుచున్నది.

హై కమిషనరును దర్శించుట

ఫ్రెంచి హై కమిషనరుగారిని కొంతమంది పత్రికాది ప్రతినిధులు దర్శించి మాటలాడిరి.

బ్రిటిషువారికి నష్టము లేదు.

లెఫ్టినెంట్ కమెండరు కెక్ వర్దిగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు కామన్వెంథునందు సి. హారమునవర్తగా రిట్లు జెప్పిరి:—

కెక్ వర్దిగారు టర్కీలోని కెక్ కర్తడను బ్రిటిషువారివ్యాపారమునకు ఇబ్బందులులేవాయని యడుగగా దానినిగురించి చెప్ప లేమనిరి.

కొయలిమను పక్షము

శ్రీకాళిప్రాయములు

జర్మను హెడ్ ప్రభువు విరిషు సమన్వయము కొయలిమను పక్షము నుండి ప్రతిపాదన వదలి రూపమును దాల్చుచున్నది.

కలనల్ గ్రాట్సుగారి క్రింద విరిషు సమన్వయము ప్రభుత్వము నిశించినట్టి యూనియన్లులు వేరుపడి ప్రత్యేకపక్షమును నెలకొల్పుదుట.

యూనియన్లుల వికమత్యము

భారతదేశము క్రిష్ట శిథిలము నున్న దనియు తిరిగి గ్రాంతి నెలకొల్పుటకు వెంటనే చర్య దీనుకొనవలెననియు వై 43 యూనియన్లులను తీర్మానమును ప్రవేశ పెట్టెదరట.

చార్ల మెంటుసభ

భారతదేశ చర్య

ఇంగ్లీషు చర్య

చాంబర్లను గాని యూనియన్లులు భారతదేశమును గురించి వర్తించుటకు వీలుగలుగజేయవలెనని కొరగా వారందులకు సమర్థింపక మాంటాగూగారితో మాటలాడుదని జెప్పెను.

ఆగ్జలరీ వైద్యము

సర్ చార్లెస్ యెట్సుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు నిట్లు జెప్పిరి. ఇండియన్ ఆగ్జలరీ వైద్యము 3000 కు వైదనే గలదు.

గ్రాంటుగారికేసు

వీరికి ప్రత్యుత్తరము జెప్పుచు మాంటాగూ గా రిట్లు జెప్పిరి. గ్రాంటుగారిచే నియమింపబడిన ఘూర్గా మనిషిని చంపిన విషయమును బహు ప్రభుత్వమువారు క్రమచర్య దీనుకొనిరి.

కామన్వెంథులో చర్య

జాన్సు హిక్సుగారును 43 క స్వ ర్య టీ వు పక్షము వారు ను భారత దేశ విషయముల చర్చించుటకు గాను కామన్వెంథులో వీలు కలుగజేయవలెనని మాంటాగూగారిని కోరెదరు.

భారతప్రతినిధులు

నానారాష్ట్ర కార్మిక సభ

నానారాష్ట్ర కార్మికసభయందు భారతీయసభ్యులును, అధినివేత, బ్రిటిషు ప్రతినిధులును చాల మైత్రితో వర్తించిరి.

వాపుబర్గు కుటుంబము

కుటుంబము

కారల్ గారిని వెలగొట్టెననబాత రాజపక్షమువారికుటుంబమునందును, దేశమందంతటను రెండుపక్షములు గలవు.

ట్రాన్సిల్వేనియాలో రామెయిలో మైత్రి నుండవలయునను నభిప్రాయ మెక్కువగ నున్నది.

ప్రజలందఱును ప్రజాస్వామ్యమును గోరుచున్నారు.

రేడెట్స్కి వైనికస్థానములను కాలిఫోర్నియా

రాజపక్షపు కుటుంబమున రేడెట్స్కి-వైనికస్థానములను కలుపజేయుచున్నది.

విచిత్రముగు భోజనము

లండనులో రేవుస్థానమునద్ద దిగుతున్నట్లు విధించుటకుగాను సోదానూచుచుండగా నొకమనిషి మిక్కిలి ఆదుర్దా పడుచుండెను.

ఎన్వర్సవాహ

ఎన్వర్సవాహగారు రష్యాటర్కిస్థానములో నెక్కడనో యున్నారని వదంతిగలదు.

డిల్లీకళాముఖ రాజప్రతినిధిగారును, రీడింగు శ్రద్ధి గారును చేరి ఆచ్చట సమావేశమైన సర్వేద్రమండలిసభ కరుదించిన స్వదేశసంస్థానాధిపతులకు బాధవారమును భాగ్యము విందొసంగిరి.

ది శ్రీ మినాక్షిమిల్స్ లిమిటెడ్ నోటీసు

1921 సం॥రం నవంబరు నెల 7-వ తేదీని జరిగిన వై కంపెనీ డైరెక్టురుల సభయందు మధుర నందుండు మెనర్సు త్యాగరాయశెట్టియారు అందు కంపెనీకి చేరిన కారుముత్తు త్యాగరాయశెట్టియారుగారు శ్రీ మినాక్షి మిల్స్ లిమిటెడ్ కు మేనేజింగు ఏజంటుగా నియమింపబడిరిని యందు వలన అందఱును తెలుసుకొనవలెను.

అబ్దుల్ హుసేను ఖలీల్,

చేర్ మన్.

శాసనాతిక్రమణము.

(సర్వోత్కృష్టతర)

కర్తవ్యమునందైనను సంపూర్ణ మగు నైకమత్యముతో జయము గాంచగలగుటకు శక్తి గలుగనంతవఱకు శాసనాతిక్రమణమునకు గడంగుటకు నున కధికారము లేదని గాంధీమహాత్ముడు పలికి యుండినమాటలతో మే మేకీభవించుచున్నాము. దేశము సిద్ధముగ మన్నపును శాసనాతిక్రమణమును మించిన కార్యముండ బోదు. కాని ధైర్యము, త్యాగము, ఓర్పు, ఇంక నుచూపవలసియుండగా మనలోని తుల్యహృదయంతు లీ శాసనాతిక్రమణమును ప్రారంభించుటకై యేల తొందరపడుచుండిరో మాకు తెలిసినది గాదు. కష్టముల నోర్చుటకు సంసిద్ధత యుండవచ్చును. కాని విధి వట్టిదని యేల నిర్ణయించవలయును? మన మందరయును కోర్కెలను వదలివేసితిమా? మన పరిచయస్థులందఱకు వెళ్లి కోర్కెల తెక్కవలదని బోధించి మనపలుకుబడి నుపయోగించతిమా? మన బిడ్డల విద్యావిధానమును మనపము గావించుకొంటిమా? మద్య పానపదార్థకోద్యమమునందు తృప్తికగునుమార్పు గావించితిమా? అన్నిటికన్నను ముఖ్యమైన స్వదేశీయం దున్న తి సభికముగ తేసితిమా? ఏదైపుజూచినను, దేశములోని నీచపుచ్చులును ధిక్కరించుట కింకను సమయమురా లేదను నిదర్శనములు మాకు గన్పించుచున్నవి. ఎట్టిసమయమునకైనను శాంతమునే యుంచుకొనుట కింకను కొంతరాభ్యాసముండవలెనని అక్కడక్కడ తలనూపిన చిన్న యల్లరులనుండి మనము తెలిసికొనగలగు. ఓర్పు అత్యవసరము అగులవా రకేతులు మనలోనున్నారని మాకు తెలియును. కాని అల్లరుల సమయమున నిరాకరణాంకులయొక్కతనము చెదర్చు పోకిరీలు కొందరుండరు. ధర్మనిరుద్ధముగ నుండునట్టియు నిరాకరణోద్యమమున కడ్డు దగులునట్టియు శాసనములను ఉల్లంఘనకు ధిక్కరించుచుండు స్వత్రుల కభ్యంతరముల గల్గిండువారు లేరు. వారికి సంపూర్ణ స్వార్థోత్త్రము గలదు. కాని నిరంకుశ ధిక్కారాల ప్రతియుత్తరపును ధిక్కరించుటచే మనము వారివలలలో జిక్కుట కవకాశ మేర్పడును. దీనికోకముదాహరణము నొస గెదము. ఈమధ్య కలకత్తాలో జరిగిన గందరగోళ మప్పుడు కొందరు వాలంటీయరులు బందేమాతరధ్యుల తేముచు పీఠుల వెంబడి నడచుచుండిరి. ఈ కేకలనణచుట తనపనియని ఒకపోలీసు సార్జెంటుకులచి, తనయుత్తరపు నొసగుటలో దూషణవాక్యముల నుపయోగించెను. ప్రజలకు వెంటనే యుక్తికము గలిగెను. వాలంటీయరులకొందరు పోలీసువారిని ప్రజలరౌద్రావలమునుండి తప్పించిరి. వాలంటీరు లీ సహాయము చేయుటలో విశేషముగ దెబ్బలదినందులకు మేము దిండిలమే గాని యిట్టిచిన్ని విషయములనుండి యల్లకలోలము బయలుదేరుననియు అనేకుల ప్రాణములు ననిపోవుమాత్రము చెప్పించుటయు. శాసనాతిక్రమణమునందు విశ్వాసము లేనవారిని, జాత్యుద్దేశములను సాధించుట కిది తగదనియు తలంచువారిని అతిక్రమణములన గలుగు పర్యవసానమునకు గుఱిసేయవలెననియు నుండవలెను. అందువలననే గాబోలు కొన్ని ప్రదేశములను ముఖ్యముగ తన గుబురకుజల్లాలో కొన్ని భాగముల నుచూత్రముగాంధీమహాత్ముడు శాసనాతిక్రమణాభ్యాసమునకై వదిలియుండెను. కావలెనని యుల్లంఘించినందులకు గలుగు ఫలితములనుండి జాగ్రత్తపడుటకే శాసనాతిక్రమణము తేయువారు బాగుగనూలు వడుకొలిగివామగ నుండవలెనని స్వత్రుల గూర్చి గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పియుండెను. మహాత్మునియభ్యంత్ర ప్రోత్సాహముల అంగణయోగ్యములు గావని యాతేపించు వారివాదములకు మాకు బోధపడినవి గావు. స్వదేశీ బట్టలను తయారుజేసికొని ధరించుట దుస్సాధ్యమై, బట్టములను ధిక్కరించి కార్యాచరణములకు వెనుక పోవుమాటలు? అప్రయత్నముగ కార్యాచరణమునకు వెనుకపడవచ్చును. కాని యది త్యాగ మనిపించుకొనను. ఇట్టిత్యాగమునకు ప్రతిబోధము గొలిపింపి సంసిద్ధులుగ నున్నారని మాకు తెలియును. ఉత్సాహముతో చేయు కార్యము నకును అలోచనవిధాన నిష్ఠయుమిద చేయు కార్యమునకును గలతారతమ్యమును మనము గమనించుట యొక్కమనిష్టకరణోద్యమమునందే ప్రారంభమయినకాక మనసాంఘిక, ఆర్థిక యభివృద్ధికి యుద్దేశింపబడినది. స్వయంసహాయము, అత్యసంపన్నతో గూడుకొనిన కార్యక్రమమును ఎగురగొని బయటికిముఖ్యముగను ప్రయోజనకరముగను గన్పించుచున్నట్టి కార్యక్రమమును ప్రారంభించుటవలన నుద్ద్యమమాత్రమును మనము చక్కగగ్రహించలేకపోతిమని బోధ

పడును. మనము నిర్మాణవిధానమున గాక వినాశకరవిధానమును బనిచేయుచుండుమని యాలోచించుప్రతిపక్షులకు చేయూతయొసగినవామగుదుము. శాసనాతిక్రమణసందర్భమున మహాత్ముడు పదేశించినప్రతివాక్యమునందును ఇమిడియున్న ఓర్పు, అత్యవసర మాభావముల నెల్లరును గమనింతురని విన్నవించుచున్నాము. గతపర్యాయము బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశమున క్షాసనాతిక్రమణము వహించినపుడు గూడ మే మి యభిప్రాయములనే తెలిపియుంటిమి. శ్రీయుత చిత్రరంజను దాసుగారును మరికొందరును మాతో నేకీభవించిరి. గత శుక్రవారము హౌరావద్ద జరిగిన యల్లరినిగూర్చిగూడ యీ సందర్భమున నొకంత చర్చవలసినదై. అల్లరి న్యాయాన్యా యములనుగూర్చి నిర్ణయించుట కింకనుమాకు విచరణ లందలేదు. కాని ఆంగ్లోహిందవులు ఓర్పులేక యెన్నయీసమయమునప్రజలకు లేమ ప్రాతపథ్యములలోనికి దింపిన మనయుద్ద్యమాభివృద్ధికి భంగము గలుగక తప్పదు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

విజ్ఞాపనము

ఆంధ్రదేశమున శ్రీలలితరత్న శ్రీలలిత నిర్వహించుటకు పత్రిక అధ్యక్ష మొక్కటియైన లేకపోవుట కోచనము. మొట్టమొదట జనావాచిత్యము, తరువాత హిందూమతవిషయ పిన్నుట సామితియు, తుదకు అనన్యాయము వెనువడి యిపు డేలా కో నాగిపోయినవి. ఆలోచనము తొలగింప ఆంధ్రలక్ష్మీ యను పేర నేకొక మాసపత్రికను కొలిది దినములలో శ్రీవిద్యాభిమాన మాసపత్రికలగు నా సోదర సోదరీయలు కరంబుల నలంకరింప నిశ్చయించితిని. కావున నా యుద్ద్యమము నిర్వహించుగా కొన సాగనటుల తోడ్పడ ఆంధ్రదేశ సోదరసోదరీయలును పౌర్ణిమించుచున్నాను. కక్షేప్రల్లి వెంకటరమణమృ, కొడివివారి వీధి, బరంపురం (గంజాం)

కొత్త క్యాలండరు

బరంపురమున ఛాయాపటముల దీయుటలో నిపుణులగు జూలియా అండు కో., వారిచే ప్రకటింపబడిన 1922 సంవత్సరపు క్యాలండరు విమర్శవాదము మా కార్యాలయములకు రించినది. ఇది రెండు దంతులతో నత్యంత మనోహరముగా ముద్రింపబడియున్నది. క్యాలండరు మధ్యభాగమున, ఆంధ్రరత్న రామదాసు దుగ్గి గారి గోపాల కృష్ణయ్యగారు శాసనోల్లంఘనము చేసినవిషయవారత కారాగృహయాత్రకు సంసిద్ధులుగా నుండిన తరుణమున, వారి యనుజ్ఞతో దీయబడిన మనోహర మయిన చిత్రపటము ముచ్చటగా ముద్రింపబడినది. ఈ సుందర మయిన క్యాలెండరు ఆరు కాగితములపై ముద్రింపబడియున్నది. సుమారు 22 అంగుళముల పొడుగు, 8 అంగుళముల వెడల్పు గల యీ చక్కని క్యాలెండరు వెల 5 అణాలు మాత్రమే. గోపాల కృష్ణయ్యగారిచే అనురాగముగల ప్రతి ఆంధ్రదేశ భక్తుని గృహము నలంకరింపదగియున్నది. వలయువారు జూలియా అండు కో., వారికిగాని, ఆంధ్రవాణి కార్యాలయమునకుగాని వ్రాసిన బడయగలరు.

క్రొత్త యుక్తి.

భట్టిపోలు మూర్ఖప్రకారావుగారి నిరంకుశ సరెట్టు చేసినో లేదో తెలియును. కాని 144 పెక్కును క్రింద బారేయబడిన నోటీసు నతిక్రమించి జూలై 1888 పెక్కును క్రింద శ్రీకాకుళం దివిజన్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట, శ్రీకాకుళం లో 15వ తేదీన విచారణ చేయుదురని తెలియుచున్నది. ఈ సారియొక క్రొత్తయుక్తి పన్నబడియున్నది. ప్రాసిక్యూషను తరపు సాక్షులు 4 గురి, ముగ్గురిని సహాయనిరాకరణవాదుల నుండి యెంచుచున్నారు. ఆంధ్రవాణి సంపాదకులగు న్యాయ పతి నారాయణమూర్తి గారు మొదటివారు. ప్రచారకులు సోదరజయంతి వెంటనారాయణగారు రెండవవారు. న్యాయవాదవృత్తిని వికల్పించిన ముగ్గురొక్కొక్క న్యాయపతి రామదాసు పంతులుగారు మూడవవారు. పీఠ సాక్ష్యములిచ్చుట సమంజసమా నాదా యను విషయమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు ప్రబలియున్నవి. సాక్షులకేమో జేర్చిన సిద్ధముగానున్నారు. ఆ వసరమున్న నిరాకరించుటకుగూడ సిద్ధమే. కాని అది యెంత వరకు నాచరణీయమో యెంచవలసియున్నది. ఈవిషయము ను గూర్చి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ జాతీయోప సంఘమువారి యభిప్రాయమునకై నిశ్చించుచున్నాడు. (ఆంధ్రవాణి)

మాపలాల విజ్ఞాపనము

బిల్లామేడ ప్రేటు ప్రకటనము

8 వ తేదీ- రెండు స్పెషలు పోలీసుకంపెనీలు తామర చేరిక ఆగ్నేయమున రెండు మైళ్లలో నేడు నదిదాటి దక్షిణముగా వెళ్లెను. అవట మాపలా రెడిరించిరి. ముగ్గురు మాపలాలు చాకులైరి. పోలీసులకు నష్టమేమియునులేదు. 6వ తేదీన వెల్లూరు వద్ద నేన నెడిరించినమాపలలో ముగ్గురు చాతులైరి. నిలాంబూరుఅడవి కెక్కుచావును నుండి నెడుగనికి నేడు తంలివార్తలు రాసాగినవి. చెంబగపేరిలో మాపలాలు హెచ్చుగా చేరి రని తెలియుచున్నది.

విచారణ

9 వ తేదీన బండిపోటు కేసు విచారణ ప్రారంభింపబడెను. 15 గురు మాపలాలును యిద్దరు హిందువులును ముద్దాయిలు ఆగస్టు 28 వ తేదీన పీఠము 100 వం ది యు ను చెలవర్తగానుములో నారాయణ సంబుద్రీ పాడు యింటిని సామంకాలము 6 గంటలకు దోచుకొనిరి. వారు గాంధీ, మేకతాళి, రామునిదానములకు జయ అని అరచిరి. బట్టపాలెములో కడేరిలను పడగొట్టపోవుచున్నాము 5000 రూపాయల నిన్నుని అడిగిరి. సంబుద్రీ భయపడి 70 రూపాయలను ఒక కత్తిని వారికిచ్చెను. రామునిదానముగారు బట్టపాలెములో కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు. కేసు చేయబడిన రెండు కోశాలకు సంబుద్రీగారి యింటి వసారాలో ఆయన యుగుపూరుగువారి తుపాకులు రెండును, వారి రెండు తుపాకులును కనబడెను. సంబుద్రీగారు 4 వేల రూపాయలు కిన్ను చెల్లించుచున్నారు. ఆ గుంపులో నొక బ్రాహ్మణుడు కూడ నుండెను. ఇపుడతడు ముద్దాయిలలో లేరు అని సంబుద్రీ చెప్పెను. నేరము మోపబడెను.

ఆంధ్ర పత్రిక చందా ఏర్పాటులు

1921 వ సం॥ మార్చి మొదటితేదీ నుండియును నీ క్రిందివిధమున చందాలు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

దినపత్రిక సంవత్సర	చందా రూ	24
,, అర్ధసంవత్సరము	,,	12 0 0
,, మాడుమాసములు	,,	6 4 0
,, మాసమునకు	,,	2 2 0
వారపత్రిక సంవత్సరము 1-కి	,,	4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు వంతుబడదు.		
సంవత్సరాది వంచిక		
దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	1	0 0
దినపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాదారులకు	1	4 0
వారపత్రిక చందాదారులకు	...	1 4 0
ఇతరులకు	...	2 0 0

ప్రస్తుతము పోట్లలు రూపు ప్రకారము 0-2-00 రిజిస్టరు చార్జి అధిక మగుచున్నది. మీరే ముందుగ మణి యార్దకు పంపిన ఈ ఖర్చు తగ్గును. వీ.వీ.లు పంపినచో సామ్యు మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

తామర తయిలము

రాజారాణిగల డబ్బలో ఉండును. వెల 0-3-00.

విశేషము:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చిర్రుమును జంపి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందులకు కేయ కలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్యములోనికి పోవు యను. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ కేయకలయును.

అన్యుతాంజనము సిహో, బాంబాయి లేక మద్రాసు

హిందీ మొదటి వాచకము

ఇదివఱకు తెనుగులో ప్రకటింపబడిన హిందీ వాచకము లన్నిటికంటె నిది మెంజుగుగా నున్నదని అనేకులు మెచ్చుకొనుచున్నారు. ఇదివఱకు ఆర్థరుల నిచ్చినవారుగాక ఇంకను వలయువారు వెంటనే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాలశిక్షవలె గాక ఇది కొలదిప్రతులుమాత్రమే ముద్రించుచుండుటవలన వలయువారు త్వరగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుట మంచిది. వలసినచో ఇట్లు వ్రాయవలెను. మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక, మద్రాసు.

స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు

మన రాష్ట్రము మహాభారతముయొక్క యుద్ధభవ్యము లోని ప్రభావభంగము ప్రారంభమయినది. సుమారు ఒక సంవత్సరమునుండియు భారతీయనిరంకుశాధికారవ్యవస్థలో అహింసాత్మక ధర్మయుద్ధభంగమును మనము చేయుచుంటిమి. కాని యంతవరకు మనరణనిమగ్నతను సగీకరించుటకు నిరంకుశాధికారులు సంకల్పితావస్థలై వెనుకముండుచున్నారు. వారు కొన్ని కోరికలవరకు మనాభిమతిలక్షణము పరిహసించుచున్నారు. కాని మనశత్రుత్వమును జూచి నిశ్చేష్టలై, దోషభూయిష్టములైన మృత్యుములుగాన గడవక పాపి మనలను దృఢనిశ్చయము నుండి సంపదించినట్లుటకు నిష్పాదాత్మకముల ప్రయోగించుచున్నారు. అవియెవ్వయిన, "క్రిమిన్ ప్రొసీజ్యుకోడ్, ఇండియన్ పీనల్ కోడ్లు" అనేది అంబుల పాములనందె యేరుకొనబడిన గుని శత బాణజాలమును వర్షింపజేయుచున్నారు. కొంతకాలము మర, 144, 108 కెక్కులకు తుపాను వచ్చినది. నవంబరు 124 ఏ 158 ఏ కెక్కులకు నాశ్రయించుకొని దేశీయకానినిర్వాహకులను ఖయదులో చేసుకొనిరి. 14 వత్సరముల బాలికలవైతము 144 కెక్కుల ప్రయోగించబడినది. తుల్యగోగపీడితులై మరణానన్నలయిన ముదుగులు సంవత్సరము 108 కెక్కుల చే చేటబడిరి. సోయము పలుకుటలను మీరు రాజద్రోహములకు పరిగణింపబడిరి. ఆయినను సాహసము, నిశ్చలత, త్యాగము, ధైర్యములనెడి కవలములచే సురక్షితమై యొప్పుచున్న సేనాపతి ఎవ్వడు పురాతన కరుణ బాణముల ప్రయోగము కవ్వంతయు ఫలదాయకము కాక పోయెనో అప్పుడే తమపరాజయ మెప్పుకొని నిరంకుశాధికారులు మనయుద్ధనిమగ్నతలమును అంగీకరించిరి. ఇట్టితరుణమున మనమును వారును రణభూమిలో ముఖాముఖిదీక్షించితిమి. నిరంకుశాధికారులు తమపూర్వకత్తిలో మనవైదికదేశముల ముట్టడింప సాగిరి. వారి మొదటివాడి భారతీయ సేనలోని యేడుగురు మహారథులపై బడినది. ఇదియే మన ప్రథమ విజయము. నిరంకుశాధికారులు బహిరంగముగ తమయావచ్చకత్తిలో రణరంగమున మనల నెదుర్కొని పోరెదరుగాకయని కోరుచుంటిమి. ఇప్పటికి మన యాకోర్కె ఫలించినది. మన సిద్ధాంతములవిూది విశ్వాసమును అసమానిత్యమును సకలప్రపంచము నెదుట మనము వెల్లడింపగల యెట్టి తరుణమునకై అతిశత్రుపాలయ త్తైత్తుల మై చేచియుంటిమి. అట్టి సుధాధి మిప్పుడే తేలించింది. నిరంకుశాధికారులు మనవిూది నూటిగా దెబ్బ ఎవ్వడు చేయుదురా యని కనిపెట్టుకొనియుంటిమి. వారి సంపూర్ణాధికారములచే ప్రయోగించిన కఠినకానములను నిష్కర్తగ సహించుచు, అతంతిరస్థిత్వముగలిగి మనము అత్యులచుచు దృఢపరిచెదముగాక. వారివృద్ధ యఫలకములందు వారివయస్సైతైవల్యమును విస్మయముగ ముద్రించెదముగాక. నిరంకుశాధికారులు తిరిగి యెట్టివిఫలత్వమునకుం డి ఎన్నటికి విముక్తులగుటకు వారికి అదను చిక్కకుండ చేయుదుముగాక. ఇదియే మన అంతిమ అగ్నిపరీక్షపర్యాయము. ఇన్నిదినములనుండి దేనికై మనము నిరీక్షించుచుంటిమి అట్టి సరయమిదియే. జాతీయవైదిక భృందమా! ఇట్టితరుణమును చేతులనుండి జాగ్రహించుకొనకండి. మనవిజయశీలుడగు సేనానాయకుడు కాసింపు ఆజ్ఞావిమయమై మన మెప్పుడును అజాగ్రూకులమై యుండజనదు. మనవిఫలముల తమముట్టడిమాలమున మనపూర్వామును భేదించు కుతూహలలైయున్నారు. మనమో ప్రపంచములోని మహస్తవపలుల సముదాయముయొక్క తాకుడును మనల నిశ్చితమార్గము నుండి తొలగింపచేయజాలక పోవుగాక అనికాంక్షించుచున్నాము.

నాయకులు సైనికులు తమతమ సెలవులందు స్థిరమైయుండి తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించు చుండవలెను. నిర్బంధపట్టుముల భీషణ ప్రహారములు మనల నిటునటు చలించేయజాలవు. హింసను ఉపద్రవమును దగ్గరకు చేసేయకూడదను నిశ్చలత్వమునుండి మనము ప్రతిపక్షులెంతగ పురికొల్పినను మనము విముఖులు గాజాలము. భయపడి మనము మన నియమిత కార్యక్రమమును విడుచుటయు లేక ఉద్రేకపూరితులమై ఉపద్రవముల చేయ గడంగుటయు నిరంకుశాధికారుల విజయమునకును మనపూర్వపరాజయమునకును హేతువులు. పరాజయమన నేల? మనజాతీయతానాశమునకు గూడ ప్రబలకారణములు కాగలవు. మన సైన్యాధిపతి విజయప్రాప్తికరకు యీ విధముగా ఉద్బోధించుచున్నాడు. నిరంకుశాధికారులు మనపైన శక్తి సామర్థ్యములతో దాడి చేసెదరు. మన మెంత మౌలికమును చరిత్రక ఆదెబ్బను ఓర్చుకొని సగం మొగములతో నిష్పాదానములందు నిలువబడి యెవరిపనులను వారు చేయుచుండ

వలెను. ఎట్టి అపసభాకూడ, హింసాదౌర్జన్యములతోలికి బోజనదు. మన మిట్లు నిర్వహించినచో సంపూర్ణవిజయప్రాప్తి చేకొనుట నిస్సంశయము. ఈ కారణముచేతనే నిరంకుశాధికారులు ఏదో విధముగ మనల నెదుర్కొని మనమీద దెబ్బవేయగోరుచున్నారు. అప్పుడే మనము సంపూర్ణముగ అత్యంత్యమును, దృఢమగు నచంచలత్వమును రుజువుచేయుటకు తరుణము లభించును. వారి మొదటికోరిక ఫలించును. ఇంక నిచ్చుడు వారిరెండవకోరిక ఫలం నుత్తము చేయుటయో చేయకపోవుటయో మన హస్తగతమై యున్నది. కాంక్షముతోను స్థైర్యముతోను మనస్థలమునందు మనముండి యెవరిపనులను వారు చేయుచుండుట ముఖ్యకర్తవ్యము. దీనిలోనే మన విజయము మున్నది. దీనిలోనే మన తేజము మున్నది. యుంకాదుములో శృంఖలములుగానీ, మనచేతులను నిర్బంధముగా ముందుకు చాచవలెను. అగ్నేయోగ్రములతో తులదూగు మరగిరంకులు ప్రజ్వరింపనీ వారి యెదుట మందహాసముతో మన వికారవత్సవలములను విస్తరింప జేసి నిలపబడవలెను. నితీతకరవాలుములను వైకత్తినీ తేతుడమే మనతలల, నొగవలెను అతిభూభూతానక సంఘట్టులు వాటిల్లనీ మనము సరళకార్యక్రమమునుండి రవ్వంతయు తొలగము. వారుచేయు దౌర్జన్యములకు ప్రతిగా దౌర్జన్యమునకు కడంగము. మన ముఖములందు ఏమాత్రము విచారతెల్లములగాని మృదయములందు శ్రోణభావములను గాని చేర నియంతుడము. మన గొప్ప మహాభిమీలను మన నుండి విడదీసి లాగుకొనిపోయివావుదురుగాక! సమస్త అసహాయోద్యమయోధులను ఒకరివెంటి కొకరిని కార్యగమములలో త్రోసిన త్రోయదురుగాక! మనముమాత్రము ఎప్పుటి వలెనే ఇలింపక యుండి ప్రజలదైర్యముయొక్క ఆశ్రయమును విడనాడకూడదు. నిరంకుశాధికారుల దాడిని ఎటులనో ఓర్చుకొని మన అత్యంత్యమును మనలను చలించజేయుటలో వారికిగల సంపూర్ణ అసమర్థతను స్పష్టీకరించవలయును. వారి దుండగముల బారినుండి సురక్షించుకొను ఉపాయములను అన్వేషింపక నిరంకుశ రాజ్యాంగముయొక్క చివరబురుజును దుస్సహాయముట్టడి చేసివాళముచేయవలెను. దానిమీదట వారు అస్త్ర సన్నాధమును చేసి మనకు లొంగిపోవలసి వచ్చును.

అప్పుడైనను మనము సత్యాగహేళమును విడనాడక కాననయంత్రములకును తునకలు చేసి వ్యర్థము చేయవలసిన సమయమువచ్చును. వైరితనిమనము స్వీకరించిన సత్యాగహేళము కాపాడుకొన గలిగినయెడల చందభానుడు చల్లపడిన పడుగాక! సుధాకరుడు అగ్నికణంబుల కురిపించిన కురిపించుగాక! భూస్థలి రసాలంబున క్రుంగిన క్రుంగుగాక! గంగాజలనిర్భర ప్రవాహము క్రిందురై దగుగాక! మనవిజయము గమ్యస్థానము చేరుటకు నిరోధము ఏమియు లేదు.

భారతవర్షమును స్వరాజ్యస్థాపనఅగును. అప్పుడేఅగును. అవశ్యముగ అగును. అమెరికాదేశపు సుప్రసిద్ధ దేశభక్తుడు ఆడం 'వైక్లి' అనువాదస్తోత్రములేక మృత్యువు" అనుశంఖధ్వని పూరించెను. మన సేనానాయకుని ఉద్బోధనయును స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు అనియే. సహాత్ములయొక్క ఈమహావ్యక్తములలో దేశమును కాపాడుగల శక్తి గలదు. ఇందులోనే మహాత్ముని సకలవృద్ధి గలదు. ఇందులోనే వారి భావ గంభీరత కలదు. మరియు ఇందులోనే వారి ఉద్దేశ్య నిశ్చలత్వమున్నది. అవును. దేశముయొక్క మూలమూలల నుండియు, "స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు" అను ధేరినాదము ప్రతిధ్వనించెయును. దేశనిర్వాలురు స్వరాజ్యము లేకమృత్యువు"అనుపల్లవితోనే గానము చేసెదరుగాక. కలరసముతో సముద్రగామియుగ గంగాప్రవాహమున 'స్వరాజ్యము లేకమృత్యువు' అనుతాళమునే మనము వినుచుండవలెను. సుందర మందగ గమనముతో వీచుచుండు మందమారుతములో 'స్వరాజ్యములేక మృత్యువు'అను మధురరవమును మనము వినుచుండవలెను.

ఆహా! ప్రతి రాష్ట్రీయ సైనిక శిబిరములలో ప్రతివ్యక్తియొక్క రోమరోమము నుండియు ఈ ధ్వనియే వెలువడుచుండవలెను. కాళ్లు చేతుల శృంఖలముల యుజ్జత్యాధ్వనిలో సహితము 'స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు' అనుగామునే వినుచుండవలెను. పిరంగి గుండ్రచే నిశాతులైనవారి కంఠముల నుండి వెలువడు కడసారిపలుకు స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు అని యుండవలెను. మననిర్బీతిస్థానములనుండి మనము చలించునందె ఆదర్శనీయధీరత్వ పీఠత్వములతో నియమితకార్యములను నిర్వహించుచునే శ్రీకృష్ణ జన్మస్థానయాత్రకై సంసిద్ధముగనుండవలెను. ఇప్పుడిట్టి కారాగృహములే పవిత్ర తపోస్థలాలై పరిణమించుచున్నవి. ఇట్టి స్థలములలోనే స్వతంత్రమాత్యయొక్క దర్శనము లభించగలదు. ఆ వైపు నుండియే స్వతంత్రమాత్యయొక్క స్వరాజ్యము లేక మృత్యువు అను సందేశము వినిపించుచున్నది. (పతాక)

కోరుమామిడి:—మృగామమున సుమారు రెండుమాసములక్రిందట శాంతానుసంఘమును ఏర్పాటుచేయడమయినది. సుమారు 50, 60 మంది కలరు. మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్యమమును ఆమోదించి శాంతభావముతో కొనసాగించుటకై మా పురవాసు లందరు నువ్వకులైయున్నారు. కోర్టులలోనన్న కోసులన్నియు రాజీనామా లగుచున్నవి. స్వరాజ్య పంచాయతీ కోర్టు ఒకటి స్థాపించబడినది. ఈకోర్టుకు గ్రామములో నున్న యావన్నీదిన్ని ప్రతిరోజున హాజరువు తనవివాదములను చంపుకొని వికారత్వముతోను సాదరభావముతోను మెలంగుచు స్వరాజ్యము ఎప్పుడుగచ్చునా యని తలచుచున్నారు. ఏనోట విన్నను మహాత్మాగాంధీకి జేయ స్వరాజ్యకు జేయ, భరతమాతకు జేయ, అనుభవమే. సుమారు 70, 80 రాటములు యాగ్రామములో పనిచేయుచున్నవి. ప్రతిదినము స్వరాజ్య భజనలతో గ్రామవాసులనును లుప్పొంగుచున్నవి. మృగామ జనులందరు మహాత్మాగాంధీ చెప్పినప్రకారము డిశంబరు 31 లేదినాటికి మనకు స్వరాజ్యమువందుకు. రాదో అనేపట్టుదలతో క్రద్ద వహించి పనిచేయుచున్నారు. శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమునకు వెళ్లుటకై అందరును సంసిద్ధులైయున్నారు. ఇంకోక ముఖ్యమయిన సంగతి. ఈమధ్య అనగా 25-10-21 తేదికవర్తగ్రామములో గౌరవనీయులగు ఉమా అలీషాకవిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన మహాసభలో, మృగామ మునములగారైన మ. రా. రా. బోళ్ల వెంకట దుర్గవకాశరాయుడుగారును కరణముగారైన మ. రా. రా. నిండమర్తి వెంకటసాంబసదాశివ లక్ష్మీనరసింహంగారును కరాచితిర్వాణమును ఆమోదించి తమపువ్యోగపదవులకు రాజీనామా యిచ్చినందుకు మాపురజులందరు మాసానుభూతిని చూపుచున్నారు. ఈవిధముగనే అందరు మునుముకరణములు తమపువ్యోగములను మూసేసి మహాత్మాగారి నాయకత్వమును అంగీకరించి అసహాయోద్యమము కొనసాగించి డిశంబరు 31 లేదినాటికి స్వరాజ్యము సంపాదించ గలండులకు కోరుచున్నాము.

వర్సాపురమువార్తలు:—అక్టోబరునెల 18 వ తేదీన దామోదరపురంకంగరావుపంతులుగారు తిలకుజీవితము హరికథగా చెప్పిపురజులనానందింపజేసిరి. 19వ తేదీన ఉన్న వలక్ష్మీరాయమ్మగారు దయచేసి మధ్యాహ్నము శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకసభ జేసి తిలక్ స్వరాజ్యోధి వహూలు చేసిరి. కస్తూరుమాలమ్మగారు 4 కాసుల విలువగల తమచేతిమురుగుల నిచ్చిరి. ఇంకను కొందరుకాసులు ఉంగరములు, రూపాయలు 19 సమర్పించిరి. సాయంత్రము గాంధీ చాతులో సుమారు మూడువేలమందికి ప్రత్యేక కర్తవ్యమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. అప్పటినుండియు గ్రామములో విక్రీల కదిలిక గానున్నది. 21 లేదిన దండు నారాయణరాజుగారి అధ్యక్షతక్రిందసభజరిగి కరాచితిర్వాణము చేయబడి నూర్పురుసంతకముల చేసిరి. 26 లేదిన దాట్లరు సుబ్రహ్మణ్యముగారు విచ్చేసి 26, 27 సాయంత్రములందు పురజులకు అసహాయోద్యమవిజయముగూర్చి యుపన్యసించి ఖద్దరువస్త్రములను విస్తామ వ్యాప్తిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు గాంధీ ఆశ్రమమును స్థాపించి దానికి గాన ఆరువందల రూపాయలు చందాల చేయించిరి. ఆశ్రమమునందు హిందీ నేర్పించుటకుగూడ ఏర్పాటుచేయబడి పని త్వరలోనే ప్రారంభింపబడును. న్యాయవాదులు విరివిగా చందాలనిచ్చి ఆశ్రమమును వృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు వాగ్దానము చేసిరి.

బాబ్బిలి నిర్బంధములు:—28-10-21 తేదీన శ్రీయుత అల్లమరాజు బాలకవిగారికి పాత్యశిపురం సముకత్తరుగారకు వడ్డమాని సీతారామయ్యగారు 144 కెక్కుల ప్రకారము క్రిముఖమును పంపిరట.

నోట్సు

1920 బెనుస్లానింగు ఆర్టు ననుసరించి ఆరు స్త్రీములు ఉపవాదించబడి యున్నవని యిందు మూలముగా అందరు తెలుసుకొనవలెను. ఇందును గుఱించి వివరములు తెలియగోరువారు ఆఫీసులో వనిజుడుగా కా. ముసందు మానిసివల్ ఆఫీసునది చూడవచ్చును.

ఈ నోటిసును చూచిన 60 దినములలోగ అక్షేపణలేవైన యున్నను లేక సూచనలేవైన యున్న చేర్ మన్ గారికి లిఖితరూపముగా తెలుకవలెను.

మనిసివల్ కీను, } డి. వి. మానుసంతగారు, }
తేదీ 11-1 } చేర్ మన్, మనిసివల్ కాసివల్

(3188)

DUNCAN STRATTON & Co.

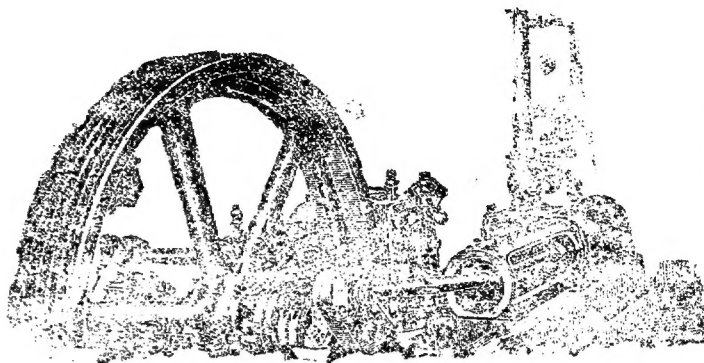
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

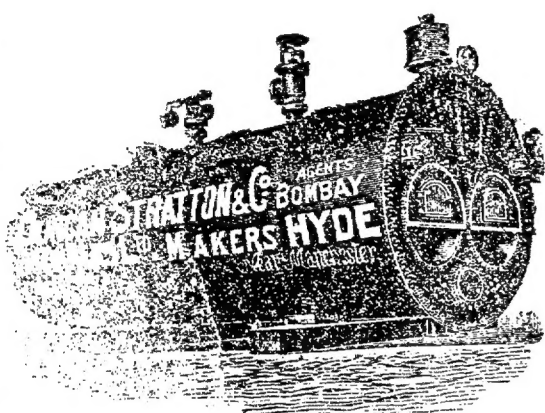
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంజనీర్లు. 3 మెయిన్ వీది, బొంబాయి.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 22 అడుగుల వరకు
వరుసలు — డయామీటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు యందును.
స్టీల్ ప్లంకు వెదురు
80 పౌండుల మొదలు
160 పౌండుల వరకు వుండును.

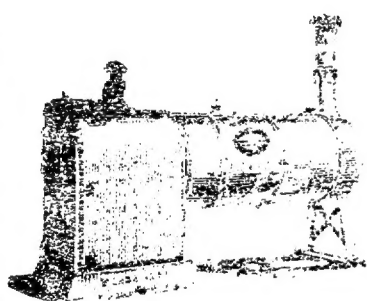

హైడ్రానుస్టిక్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

హైడ్రానుస్టిక్ లంకామైరు బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు వుండును.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు వుండును.
వీలువల్లంకు వెదురు 100 పౌ. మొ. వరకు వుండును.

లోకో మల్టిప్లయిబల్ బాయిలర్లు.
వీలువల్లంకు వెదురు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌ. 120 పౌ. 150 పౌ. వరకు వుండును.

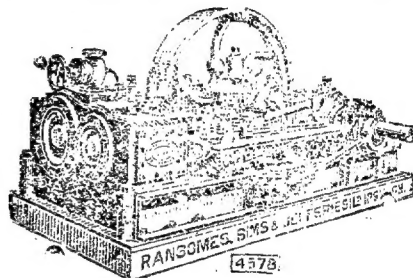

వర్టికల్ బాయిలర్లు.
వీలువల్లంకు వెదురు 80 పౌండుల మొదలు
100 పౌండుల వరకు వుండును.

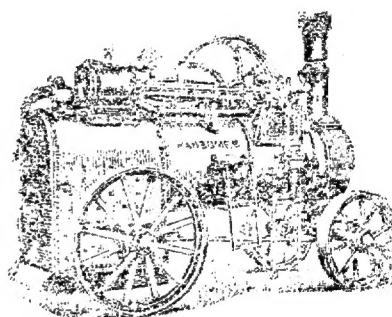
ఈ క్రింద తెలుపబడిన వాటిని
సప్లయి చేయుదుము.
మాది జిన్నింగు మెషిన్, వాటిపామానులు
మాది వెస్టింగ్ మెషిన్
మాది స్పిన్నింగు మెషిన్
మాది వీవింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీము ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీము బాయిలర్లు
కోల్డ్ ఫ్లవర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్
వడ్డ వియ్యముచేయు మెషిన్ వాటి పామా
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, ప్లంకసాయ సంబంధమైన కోరముట్లు
కిరసన్ నూనె జరుగు అయిల్ ఎంజిన్లు
ఎల్క్ట్రిక్ జెనెరేటర్లు (స్టాండ్) కోరముట్లు
లేతులు వర్క్సు పాపు కోరముట్లు
ప్రీలు మెషిన్లు, కప్పింగులు, పెడెస్టాల్స్
కాట్ బరన్ అండ్ కాన్స్ట్రక్షన్ వర్క్స్ ఫుల్లీ.
వగయిరా అన్నిరకముల పామానులు.

నైట్ బ్రెస్టెడ్ కాంపౌండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.

(కాన్ స్టాండ్ మొననుండి పోల్స్ వీలుబడినవి,
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హెన్రీడు కాంపౌండు ఎంజినులు.

ఫోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము వెదురు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో, వెదుర్ సిలిండరు.
స్టీము వెదురు 150 పౌండుల గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక

బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టాండ్ ఇంజనీర్లు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేవల్ బావనయ్యగారికైనను ప్రాయవలెను

అమతాంజనము అన్నోషులకు దివ్యాత్మతము.

దగ్గు, శైత్యము, పడిశము, రొమ్మపడిశము, తిలమెప్పి, వాయుపునోళ్ళు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లలు మొదలగు నోళ్ళులకు దివ్యాత్మతము.

చక్కని దర్జీలో నూనెలు రూ. 0—10—0; డబ్బా 1—8 రూ. 5—12—0. పోట్లుపునోళ్ళు శుభం.

అమతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

